

Balassagyarmati Törvényszék

3.B.168/2022/59. szám

A Balassagyarmati Törvényszék mint elsőfokú bíróság Balassagyarmaton, a 2023. február 2., március 16., 17.; május 5., június 6., 28.; szeptember 7. és szeptember 20. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A 2021. szeptember 17. napjától őrizetben, 2021. szeptember 20. napjától 2022. március 17. napjáig letartóztatásban, 2022. március 18. napjától 2022. március 25. napjáig bűnügyi felügyeletben, majd 2022. március 26. napjától ismétleten letartóztatásban lévő

Terhelt vádlott – aki születési adat napján született, anyja neve: egyéb név, személyazonosító igazolványának száma: adószám1, lakóhelye: lakcím, fogvatartási helye: Pálhalmi Országos Bv. Intézet –

b ű n ű s:

- emberölés bűntettének kísérletében (Btk. 160. § (1) bekezdés) és
- 2 rendbeli rongálás vétségében (Btk. 371. § (1) bekezdés; (2) bekezdés a) pont.

Ezért halmozati büntetésül 7 (hét) év 4 (négy) hónap szabadságvesztésre és mellékbüntetésként 8 (nyolc) év közügyektől eltiltásra ítéli.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata börtön.

Megállapítja, hogy Terhelt vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába a vádlott által előzetes fogvatartásban, valamint a bűnügyi felügyeletben töltött időt beszámítja. A beszámításnál egynapi szabadságvesztésnek 4 (négy) nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

A Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalánál a Bj.79/2022. szám alatt bűnjelként tárgyak közül a 23. szám alatti kést és a 37. szám alatti késtokot elkobozza.

A lefoglalás megszüntetése mellett

- a 14., 15. és 16. tételszám alatti női ruházati tárgyakat kiadja egyéb névlnak;

- a 20. tételszám alatti fekete színű női cipőt, a 21. tételszám alatti kék színű farmernadrágot kiadni rendeli sértett sértettnek mint tulajdonosnak;

- a 17. tételszám alatti ciklámen színű pólót, a 18. szám alatti farmernadrágot, a 19. szám alatti kék színű cipőt, a 22. szám alatti szövetmaszkot, a 24. tételszám alatti cipzárhúzó, a 25. tételszám alatti 1 darab 20 forintos pénzérmét, a 26. tételszám alatti fülhallgató, a 27. szám alatti szövetmaszkot, a 28. szám alatti mobiltelefont, a 29. szám alatti hátizsákot, a 36. tételszám alatti 1 darab kék színű K&H mappát kiadni rendeli Terhelt vádlottnak mint tulajdonosnak;

- a 4. tételszám alatti törött kaputelefon elemeket, az 5. tételszám alatti anyagmaradványt, a 6., 7., 9., 10., 12. és 13. tételszám alatti lábbelinyom-töredéket, a 8. tételszám alatti üvegtörmelék rázadékokat, a 11. tételszám alatti külső bejárat ajtókilincset, a 30., 31., 32., 33., 34. és 35. tételszám alatti anyagmaradványokat és a 38. szám alatti biológiai anyagmaradványt megsemmisíteni rendeli.

A lefoglalás megszüntetése mellett az 1., 2. és a 3. tételszám alatti CD lemezen lévő kamerafelvételt a nyomozati iratok mellékleteként rendeli kezelni.

Kötelezi a vádlottat, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára 1.067.397.- (egymillió-hatvanhétezer-háromszázkilencvenhét) forint bünygyi költséget.

I n d o k o l á s

I. A vád

[1] A Nógrád Megyei Főügyészség 2022. szeptember 26. napján érkezett B.305/2021/105.BTÖ. számú vádiratában Terhelt vádlott ellen a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés bűntettének kísérlete, valamint 2 rendbeli, a Btk. 371. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kisebb kárt okozó rongálás vétsége miatt emelt vádat.

Végindítványában az ügyész a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a vádirati tényállást, a vádirat 2. oldalán a (2) bekezdés 19. sorában lévő „egyenes vonalú mozdulattal hastájékon szúrta” befejezésű mondatot követően „A cselekmény közben a „gyerekgyilkos” kifejezéssel illette a sértettet” mondattal egészítette ki. Ezen túlmenően a tényállást és a minősítést változatlan tartalommal fenntartotta.

II. A tényállás

[2] A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen a törvényszék a következő tényállást állapította meg:

Terhelt vádlott szakközépiskolai érettségivel rendelkezik és ipari bűvár szakmunkás, valamint sportszervezői szakképzettséget szerzett. Nős családi állapotú, tartásra szoruló kiskorú gyermeke nincsen. Ingatlan és ingó vagyonnal nem rendelkezik.

Korábban 10 évig hivatásos katonaként a Magyar Honvédségnél szolgált mint tűzszerész, bűvárruhás parancsnok, ahonnan zászlósi rendfokozattal szerelt le.

Letartóztatása előtt úszómester volt, mégpedig öt uszodában végezte ezt a munkát. Ebből a tevékenységből hozzávetőlegesen 800.000.- forint összegű jövedelemre tett szert.

Betegsége nincs, büntetve nem volt.

A vádlott a cselekmény elkövetésekor nem szenvedett és jelenleg sem szenved az elméműködés olyan kóros állapotában – elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban, kóros mértékű személyiségzavarban -, amely korlátozza vagy képtelenné teszi cselekménye következményeinek felismerésére, vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

Terhelt vádlott értelmi fejlettsége korának, iskolázottságának megfelelő, ugyanakkor a vádlottnál énhangsúlyú, szenzitív, sérülékeny, csökkent empátiakészséggel és kontrollálatlan indulati reakciókkal párosuló nárcisztikus vonásokat mutató, de a betegség szintjét el nem érő személyiségzavar állapítható meg.

[3] 2019. novemberében Terhelt vádlott mint felperes keresetet indított sértett sértett mint alperes által képviselt cégnév Bt. ellen a Balassagyarmati Járásbíróságon, mert - a keresetlevélben foglalt állítások szerint – az alperes a fogászati beavatkozást nem

megfelelően végezte (hibás teljesítés), és ezzel a sértett 826.800.-forint kárt okozott neki. Ezen túlmenően a vádlott keresetében 5 millió forint sérelemdíj megállapítását is kérte.

[4] A vádlottnak a hosszú ideig beteg, otthon általa ápolott, kómában lévő kiskorú gyermeke 2020. június 27-én elhalálozott, amely rendkívüli mértékben megviselte a vádlottat.

[5] A fentiekben említett kártérítési ügyben a Balassagyarmati Járásbíróság 2020. október 6., november 19., 2021. január 7., június 25. és szeptember 17. napján tartott tárgyalást. A járásbíróság eljáró bírása a 2021. szeptember 17. napjának 10 órájára kitűzött tárgyalás megkezdésekor tájékoztatta Terhelt vádlottat, hogy gondoskodjon a jogi képviselőnek a pótlásáról, mivel a vádlott jogi képviselője megszűnt. Ennek háttérében az állt, hogy a per vitelével kapcsolatban a vádlott és a jogi képviselő, tanú8 között nézeteltérés alakult ki.

Terhelt a bírói kioktatást követően kérte az eljárás szünetelését, ehhez azonban a sértett jogi képviselője, tanú1 ügyvéd nem járult hozzá. Ekkor a vádlott, aki egyébként a munkavégzéstől fáradtan érkezett a tárgyalásra, rendkívül feszült volt, a bíróság döntésén felháborodva felindult állapotban elhagyta a tárgyalótermet, majd néhány perc múlva benyitott a tárgyalóterembe és emelkedett hangon a sértettnek és a jogi képviselőjének azt mondta, hogy „majd odakint a perköltséget lerendezzük”. Ezt követően a vádlott a bíróság épületéből 10 óra 10 perckor feldúltan távozott. A bíróság ezután a tárgyalást új tárgyalási határnap kitűzése nélkül elhalasztotta.

A vádlott, miután eltávozott az épületből, elhatározta, hogy – mivel a kártérítési per nem az elképzelései szerint alakult – anyagi elégtételt vesz a sértetten. Ezért az épület mellett parkoló autótípus1 típusú személygépkocsijával elhajtott sértett sértett Cím3 szám alatti családi házához, ahol a kaputelefont megrongálta és a terasz üvegét berúgta. Cselekményével a kaputelefon rendszerében 150.425.-forint kárt, a terasz üvegében pedig 104.244.- forint kárt okozott (68.244.-forint anyagkár és 36.000.-forint munkadíj).

Az imént említett cselekményt követően a vádlott 10 óra 25 perckor a cím27 úti egyéb név6 mögötti parkolóhoz ment, ott leparkolt, és a szintén ott parkoló, a cégnév Bt. tulajdonát képező, ám a sértett által használt rendszám1 frsz-ú autótípus gépkocsijához ment és megpróbálta a gépjármű kerekeit leengedni. Ámde ez nem sikerült, ezért visszament a saját gépkocsijához, magához vette a mintegy 11 cm pengehosszúságú kétélű bűvarkést és azzal a sértetti gépjármű gumiabroncsait kiszúrta. A rongálással okozott kár 147.810.-forint volt (137.810.-forint anyagkár és 10.000.-forint munkadíj).

[6] Ezt követően - a bírósági tárgyalóteremben hangoztatott fenyegető kijelentését valóra váltva - 10 óra 30 perc körül a parkolótól gyalog elindult egyéb névére, a egyéb név2 térre, ahol egy padra a zenepavilon közelében leült és megvárta azt, hogy a bíróság épületéből kijön a sértett és jogi képviselője. A vádlott azt akarta megbeszélni a sértettel, illetőleg jogi képviselőjével, tanú11al, hogy „az eljárás során felmerült tetemes összeget, ami több millió forintba rúgott, mikor fogják a részére megtéríteni”. Ekkor már sértett sértett és a társaságában lévő tanú1 értesült arról, hogy a vádlott a sértett gépkocsijának a kerekét kiszúrta, ugyanis a sértett élettársától olyan értesítést kapott, miszerint „egy kopasz ember megrongálta a gépkocsit”.

[7] Amikor a egyéb név³ előtt elhaladva a sértett jogi képviselőjével, tanú¹lal a rendőrkapitányság épülete felé tartott és a zenepavilon, illetve az egykori egyéb név⁴ közötti járdaszakaszhoz ért, Terhelt vádlott a padról felállt és eljűk ment. tanú¹ ekkor megkérdezte a vádlottól, hogy „Terhelt úr maga szúrta ki a doktornő gumijait?“, a vádlott azt válaszolta, hogy „persze, hogy én voltam“. Miután tanú¹ megkérte a vádlottat, hogy menjenek a rendőrségre és tisztázzák a történeteket, Terhelt elállta a sértett és a jogi képviselő útját, majd háromszor nagy erővel meglökte tanú¹ ügyvédet.

Észlelve a konfliktust sértett a fizikai kontaktus elkerülése érdekében megpróbált tovább haladni a rendőrkapitányság épülete felé, ámde Terhelt vádlott gyors mozdulattal a sértett után lépett, a kezében lévő hátizsákból kivette a fentiekben már említett, mintegy 11 cm pengehosszúságú kétélű bűvarkést és a felé visszaforduló sértettet szemből, egyenes mozdulattal, hastájékon szúrta. A sértett a szúrás után a téren elhelyezett és mögötte lévő betonból készült virágosládára esett. Ekkor Terhelt odalépett a sértetthez és gyors szűrő mozdulatokkal a felsőtestére irányítva 13 alkalommal megszúrta a sértettet, mégpedig legfeljebb közepes izomerővel. Amikor a sértett már a virágosládára esett, sikítva segítségért kiabált. A szurkálás közben a vádlott „gyerekgyilkos“-nak nevezte a sértettet, ugyanis felvetődött benne az a gondolat, hogy a sértett a felelős a kiskorú gyermeke haláláért. Ezután a cselekményre felfigyeltek a téren lévő személyek, tanú³ és leánya, tanú². Amikor tanú³ a helyszínre ért, megkérdezte a vádlottól, hogy „Te mit csinálsz itt?“. Ekkor – rádöbbenve tettének súlyára – a vádlott abbahagyta a sértett szurkálását és annyit mondott, hogy „ez egy gyerekgyilkos“. Ezután a vádlott tanú¹ irányába fordult és megkérdezte tőle, hogy „Ügyvéd úr! Magát is megszúrjam?“.

[8] A vádlott, aki ekkor teljesen higgadt és nyugodt volt, leült a virágágyásra és megvárta a kiérkező rendőröket. Legelőször egyéb név⁵ rendőrszázlós érkezett a helyszínre rohanva, ugyanis a főtéren lévő rendőrkapitányság egyik irodájának nyitott ablakán meghallotta a segélykérést. Amikor rákérdezett egyéb név⁵ a vádlottra, hogy „mit csinált, ki volt az, aki megszurkálta a doktornőt“, a vádlott azt a kijelentést tette, hogy „én voltam, meg akartam ölni“.

[9] Ezután megjelent a helyszínen a mentő, illetőleg gépkocsival kiérkeztek a rendőrök, a vádlottal szemben intézkedtek, a sértettet pedig gyors orvosi ellátásban részesítették, beszállították a kórházba, ahol életmentő műtétet hajtottak rajta végre.

[10] sértett sértett a vádlott cselekménye következtében a mellkason, a hason, a jobb oldali csípőlapát területén, a keresztcsont felett, valamint a jobb felkaron összesen 14 rendbeli szúrt, illetve vágott-metszett sérülést szenvedett el. Az életmentő műtét miatt a szúrásokat a kórházban pontosan nem rögzítették. Ezért nem rekonstruálható a szúrások iránya, a sebmélység, ámde az tényként állapítható meg, hogy sérülések túlnyomó többsége szúrt jellegű sérülés volt. Az imént említett sérüléseket a vádlott legfeljebb közepes erővel hozta létre. Nagy erejű szúrásokat a vádlott nem alkalmazott, mert nem voltak olyan jellegű szúrások, amelyek csontot értek volna. A szúrások következtében a mellüreg és a hasüreg megnyílt, jobb oldali légmell és kétoldali mellürvérgyülem, kisebb mennyiségű hasürvérgyülem, a jobb vese környékén két ökölnyi vérömleny alakult ki és a sértett sokkos állapotba is került. Egy szúrt sérülés a sértett szívét is veszélyeztette. A sérülések tényleges gyógytartama meghaladta a 8 napot. A tényleges gyógytartam mintegy 4 hétre tehető.

[11] A többszörös testüregmegnyílás, a vérmell, a légmell, valamint az artériák és a vénás vérzésből származó jelentősebb vérvesztés miatt a sértett sérülései orvosszakértői szempontból részben közvetlenül, részben pedig közvetetten életveszélyesnek minősíthetők. Ebből adódóan gyors és szakszerű orvosi ellátás, műtéti ellátás nélkül ezek a sérülések a sértett halálához vezettek volna. A mellüregbe hatoló szúrások adott esetben közvetlenül a sérülést létrehozva, akár a helyszínen rövid idő alatt bekövetkező halált is eredményezhettek volna, amelyeknek az elhárítása a gyors orvosi segítségnyújtásnak, és a műtétnek köszönhető.

[12] A vádlott a sértett sértettnek, illetőleg a cégnév Bt.-nek okozott kárt a tárgyalás során maradéktalanul megtérítette.

III. A bizonyítékok értékelése

[13] A tényállást a törvényszék – Terhelt vádlott tárgyalási vallomását elvetve – a vádlott nyomozati vallomásai, sértett sértett tanú, tanú1, egyéb név5, tanú2, tanú3 tanúvallomása, szakértő1 igazságügyi orvosszakértő, szakértő5 igazságügyi pszichológus szakértő, szakértő4 igazságügyi elmeorvos-szakértő és szakértő3 igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye alapján állapította meg.

[14] Terhelt vádlott az előkészítő ülésen a vagyon elleni, rongálási cselekményekben bűnösnek érezte magát, az emberölés kísérletében azonban nem érezte magát bűnösnek és nem mondott le a tárgyalásról. (17. sorszámú tjkv. 3-4. oldal)

[15] 2023. február 2. napján megtartott tárgyaláson a vádlott – törvényes figyelmeztetés után – kijelentette, hogy „most nem kíván vallomást tenni”, vallomását a bizonyítási eljárás befejezése előtt kívánja elmondani. Ezért a törvényszék tárgyalás anyagává tette a vádlott összes nyomozati vallomását.

[16] Terhelt vádlottat első alkalommal 2021. szeptember 17. napján hallgatták ki gyanúsítottként a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányságon. Terhelt elmondta, hogy egy 3 éve húzódó elrontott fogorvosi beavatkozás miatt egy peres ügyben érkezett a mai napon helységneve1. A jogi képviselőjével pár napja megszakadt a kapcsolatuk, mivel más volt az elképzelésük a tárgyalás folytatásáról. A tárgyalás elején erre a helyzetre a bírótól kért megoldást. A bírói tájékoztatás szerint vagy megszünteti a pert, vagy pedig új képviselőtről gondoskodhat. Ő (mármint a vádlott) a polgári per szünetelését kérte, ehhez azonban az alperes, sértett sértett ügyvédje nem járult hozzá. Erre figyelemmel ő „otthagya a tárgyalót”.

[17] Amikor kijött az épületből „mivel sehogy sem oldódik meg a dolog és már több millió forintba került neki az, hogy jogilag rendeződjön az ügye”, elhatározta, hogy „egy kis anyagi kárt okoz a sértettnek”. Ezért a sértett házához ment, berúgta az egyik teraszablakot, majd elhagyta a helyszínt. Ezután visszament a fogászat mögötti parkolóba, ahol elhatározta, hogy a sértett gépkocsiját is megrongálja, ezért a gépkocsijában lévő bűváltört magához véve kiszúrta az autó gumijait. Ezután a kést a táskába tette, elment a fötérre azzal a szándékkal, hogy „megvárjam sértett, hogy számon kérjem”, mivel 5 éve nem hajlandó semmilyen

módon kommunikálni vele, a hibáját ugyan elismerte, de a polgári per során nem jutottak semmire. A sértett és ügyvédje szembe jött vele, beszéltek egymással, ennek tartalmát azonban már nem tudta felidézni. Miután félrelökte az ügyvédet, el akartak menni mellette szó nélkül, ekkor „a köd leborult”, és az eseményekből mindössze arra emlékezett, hogy „sértett beesett a virágos ágyába, én meg megszúrtam őt”. A bántalmazásnak oly módon lett vége, hogy „jött valaki”, erre ő letette a kést és leült.

[18] Nyomozói kérdésre előadta, hogy az elhúzódó per megviselte őt, *a mai napon pedig „nem az történt, amit szeretett volna”*. A nyomozói kérdésre a kártérítési per alapját képező fogászati eljárásban elmondta, hogy a sértett rosszul csinálta meg a fogát, az elkészített híd nem volt megfelelő, ezért komoly fájdalmai voltak és miatt a korábbi munkáját, bűvárkodást be kellett fejeznie. Ez anyagilag erősen visszavetette az életét és emiatt más munka után kellett néznie, több állást is kellett vállalnia.

[19] Volt egy kiskorú gyermeke, aki 2020. június 27-én elhalálozott, ápolásra szorult, egy baleset folytán éber kómába volt és az ápolása, valamint a gyógykezelése rendkívül nagy pénzüsszeget emésztett fel. Ekkor a hibás fogászati beavatkozás miatt fel kellett hagynia a bűvárkodással, „minden felborult”.

[20] Arra a nyomozói kérdésre, hogy „Milyen szándékkal ült le a térre, miután kiszúrta a sértett autójának kerekeit?” a vádlott azt válaszolta, hogy „Meg akartam kérdezni sértett, hogy mikor akarja kifizetni az orvosi beavatkozások költségeit. Ugyanis már a peres eljáráson kívül 3,8 millió forintomban van az egész ügy. Azt szerettem volna megkérdezni, hogy mikor fizeti ki. Viszont nem volt ölési szándékom, sem az, hogy sérülést okozzak”.

[21] Úgyszintén nyomozói kérdésre előadta: aközött, hogy elment a sértett lakására, kiszúrta az autó kerekeit és „megvárta a sértettet” fél óra telt el, ám azt tudta „még benn vannak, mert legalább egy órát tart mindig a tárgyalás”. A bűvartör azért volt nála, mert miután kiszúrta a sértett autójának gumiját, már nem ment vissza az autójához azért, hogy betegye a tört és azt így bedobta a táskájába.

[22] Azért „szállt le a köd”, mert vele szemben a sértett és az ügyvédje pökhendi módon viselkedett, „leszarták az egészet” és arra gondolt, hogy nem fognak neki fizetni.

[23] A kés a hátitáskájában volt; amikor látta, hogy őt „egyszerűen ott akarták hagyni”, levette a táskáját a hátáról és kivette a kést. Ekkor a sértett már elment mellette, oldalt volt neki. Ezután már csak arra tudott visszaemlékezni, hogy „sértett a virágágyásban van és még megszúrtam. A legutolsó szúrássra emlékszem, hogy oldalt van, és az oldalát szúrtam meg. Ekkor ért oda egy férfi meg egy nő.” Ezután letette a kést és leült a virágágyás sarkára. Nem érzett semmit, olyan mindegy volt már. *A sértettet 5-6 alkalommal szúrta meg*, amikor a virágágyásban feküdt a sértett, akkor a jobb oldalán szúrhatta meg. A cselekmény közben nem gondolt semmire; „ez automatikusan jött”. Megbánta; hangsúlyozta, ő nem ilyen, őt is meglepte, hogy „ilyet tett”.

[24] Nem volt olyan szándéka, hogy kioltja sértett életét, voltaképpen nem is tudja, hogy miért szúrta meg, mit akart ezzel elérni. Nyomozói kérdésre kijelentette, hogy a cselekmény közben a sértett *„feltette védekezéséért a kezét és segítségért kiáltott”*.

[25] A cselekmény távolabbi előzményeivel, a fogászati beavatkozással kapcsolatban elmondta, hogy az olyannyira rosszul sikerült, hogy nem tudta összezárni a száját és emiatt nem tudta tovább a bűvarkodást folytatni és az állását is elveszítette.

[26] A rongálási cselekményekkel kapcsolatban elmondta, hogy azokat azért hajtotta végre, hogy kárt okozzon a sértettnek. Arra a mozzanatra már nem tudott visszaemlékezni, hogyan vette elő a kést; csak arra emlékezett, hogy *„már szúrok vele”*.

[27] Ami pedig a szúrás konkrét lefolyását illeti, emlékezete szerint *„a kés pengéje a nagyujjam felé nézett, így előre szúrtam”*. Megítélése szerint azért szúrta meg a sértettet, mert ők *„nem vették emberszámba”*; ha *„emberszámba”* veszik, a cselekmény nem történt volna meg. (Terhelt vádlottnak a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányságon 2021. szeptember 17. napján megtett vallomása.)

[28] 2021. szeptember 20. napján a letartóztatás elrendelésével összefüggésben megtartott ülésen a nyomozási bíró előtt Terhelt vádlott elismerte és megbánta a terhére rótt bűncselekményeket. A cselekmény indítóokával kapcsolatban elmondta, hogy a polgári per már nagyon régóta húzódott, neki ez nagy terhet jelentett, idegileg és pénzügyileg is megviselte. Ő (mármint a vádlott), nem akart ezzel az ügygel foglalkozni, a felesége is azt tanácsolta, hogy *„hagyja az egészet”*, mert nem fogja megnyerni a pert.

[29] Néhány nappal a vádbeli cselekmény előtt az ügyvédje felmondta a jogi képviselőséget, mert *„más állásponton voltak”*. Amikor a sértett jogi képviselője nem járult hozzá a per szüneteléséhez, ő kirohant a tárgyalóteremből, később azonban visszament és a sértettnek azt mondta, menjenek ki és intézzék el egymás között az anyagiakat.

[30] A padon ülve arra várt, hogy megbeszélje a doktornővel: *„miért húzza 5 éve a pert”*. Amikor vele szembe jöttek, valamit mondtak egymásnak, de erre már nem tudott visszaemlékezni; a doktornővel nem is beszélt, hanem az ügyvéd mondott valamit, erre ő félrelökte és mögötte elment a sértett. Ezután már csak arra emlékezett, hogy *„már a virágágyásban vagyunk, még egy utolsó szúrásra emlékszem, utána leültem a virágágyás szélére”*. Számára az volt az utolsó *„csepp”*, ami a tárgyaláson történt. Ámde nem azért ment oda, hogy ő a sértettnek bármilyen sérülést okozzon. Ugyanakkor sérelmezte, hogy vele *„lekezelően”* viselkedtek, folyamatosan nem vették emberszámba, nem foglalkoztak az ügyével és semmiféle előrelépést nem tettek. Ha a sértett és a jogi képviselője megálltak és kommunikáltak volna vele a téren, akkor a cselekmény nem történt volna meg. Ha a sértett azt mondta volna, hogy *„rendben van, fejezzük be az ügyet”*, akkor nem történt volna meg a vádbeli cselekmény.

[31] Arra nem tudott visszaemlékezni a vádlott, hogy a kikerkező rendőrnek azt mondta volna, hogy ki akarta oltani a sértett életét. Arra sem emlékezett, hogy a sértett jogi képviselőjétől megkérdezte, *„megszúrja-e őt is”*. Azt viszont elismerte, hogy a jogi képviselőt

félrelökte, illetőleg ellökte. Arra a mozzanatra már nem tudott visszaemlékezni, hogy pontosan mi történt, amikor a sértett elment az ügyvéd mögött. A következő mozzanat, amelyre vissza tudott emlékezni az volt, hogy „fekszenek a virágágyásban”. (Salgótarjáni Járásbíróság 7.Bny.229/2021/2. sorszámú jkv. 3-5. oldala)

[32] 2022. március 17. napján, a letartóztatás meghosszabbítása tárgyában tartott ülésen a nyomozási bíró előtt előadta, hogy a „megtörtént cselekményét” sajnálja; „több összefonódó élethelyzet alakította ki ezt a szerencsétlen végkifejletet”.

[33] Elmondása szerint „72 órás nonstop műszakból” érkezett helységnévről helységnévről. Ez azt jelentette, hogy az egyik munkahelyről a másikra ment és nem pihent. A tárgyalási nap reggelén adta le a műszakot, így „a fáradtság és sok más külső ok is befolyásolta” az akkori lelkiállapotát. Mind fizikai, idegi és egészségi szempontból szeptemberben kidőlt a sorból. Ennek hatására következett be a gyanúsítás tárgyát képező saját esemény, amelytől teljesen elhatárolódott. Elmondása szerint „az eset 10 másodpercéről nem tudok számot adni, olyan öntudatlan állapotban cselekedtem”. (Salgótarjáni Járásbíróság 7.Bny.69/2022/4. sorszámú jkv. 3-4. oldal)

[34] Terhelt a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányságon 2022. június 8. és augusztus 3. napján történt kihallgatása során a korábban tett vallomását továbbra is fenntartotta, azt pontosítani, módosítani, kiegészíteni nem kívánta.

2022. június 8. előadta: „Jelen gyanúsításban szereplő bűncselekményeket is elkövettem. A gyanúsításban foglaltakkal egyetértek, a bűncselekmény elkövetését a gyanúsításban foglaltakkal egyezően beismerem. Ezen túlmenően vallomást nem kívánok tenni és kérdésekre sem kívánok válaszolni.”

[35] Terhelt vádlott 2022. augusztus 17. napján, a letartóztatás meghosszabbítása tárgyában megtartott ülésen az előző két vallomását fenntartotta, illetve azokat megerősítette. Kifejezte sajnálkozását a cselekmény miatt és bocsánatot kért a sértettől. Hangsúlyozta, nem állt szándékában őt megsebesíteni, sőt bármilyen szinten megsérteni.

[36] A 2023. szeptember 7. napján megtartott tárgyaláson a vádlott vallomást tett. Elmondta, hogy a vádbeli napon a polgári peres tárgyalásra „igen nagy lelki és testi, pszichikai kimerültségben érkeztem meg”. Elmondása szerint „Az alperesnek a viselkedése és a megnyilvánulása már az amúgy is elég feszült állapotomat felborította, ezen kiborultam és úgy éreztem, hogy nincs több erőm, ezért a tárgyalóteremből kirohantam. Tehát nyomatékosan mondanám, hogy ...az ügyvéd volt az az ember, akinek a kijelentései, teljesen az ügytől eltérő kérdéseket tett fel, ezen én akkor is kiborultam és ezért következett be az utána következő cselekedet. A rongálásnak a gondolata sem merült fel, de mégiscsak megcsináltam...A következő esemény az az volt, arra emlékszem, hogy a térre, amikor leültem, akkor rögtön megjelent a doktornő és az ügyvédje, és én felálltam és elindultam feléjük. Akkor én a doktornővel szerettem volna beszélni, de közénk állt az ügyvéd, aki valamit mondott nekem, amire igazán én nem is figyeltem, mert a doktornővel szerettem volna beszélni. Amikor másodszorra is visszaállt közénk az ügyvéd, akkor már olyan hangnemben, ugyanúgy, mint a tárgyalóteremben, olyan nyilatkozatot tett, arra sem emlékszem, hogy mit mondott, de akkorra elborultam és onnantól kezdve nem voltam

önmagam, nem tudom, hogy mi történt... Magára a cselekményre nem emlékszem. Tehát nem tudom, hogy hadakoztam, hogy mit csináltam éppen. *Semmilyen emlékképem nincs magáról a tettről*, hogy hogyan jutottam egyáltalán a cselekmény végrehajtásáig. Csak akkor figyeltem már fel a külvilágra, vagy akkor tért vissza úgymond az öntudat, amikor felálltam és magam körül hallottam hangokat, akkor felocsúdtam.” „Aztán a későbbi tanúvallomásokból kiderült, hogy egy civil ember állt mellettem és övele beszéltem. Ezután én leültem a kőnek a szélére és onnan kezdve nem történt semmi. Rendőri intézkedés történt, amiben megint csak nem történt sem beszélgetés, sem kérdés nem hangzott el. *Egyetlen egy kérdés hangzott el, nem az itt jelenlévő rendőrtől, hanem egy másiktól, a kés hollétére vonatkozóan*. Amit később hallottam az a rendőröknek a beszélgetése volt. Teljesen passzív pánikban voltam, ez egy olyan állapot, amikor az embert lehet lökdösni. Amit kérdeznek tőle, arra igazából választ nem tud adni. Annyira emlékszem még, hogy egyszer az egyik rendőr megemlítette azt, hogy álom, ami nekem azzal asszociációzódott, hogy nagyon álmos vagyok és lefeküdtem aludni. Engem hagytak 6-7 órán keresztül aludni, akkor történt meg utána a következő kihallgatásom. Tehát addig én semmilyen kijelentést vagy beszélgetést nem folytattam. *Amit később ezekből utána hallottam, meg elmondottak velem, ebből raktam össze először a gondolataimat...*”

[37] „Azt bizonyosan tudom, hogy megölni nem szándékoztam a doktornőt, ezt teljes bizonyossággal tudom állítani. ...Most azt mondanám ön előtt erre, hogy a gyerekem halálát a polgári peres eljárásban a doktornővel hoztam kapcsolatba, ugye ő generálta az egyik részét ennek a dolognak, hogy az elrontott fogászati kezelésből egy per kerekedett, *másrészt az ügyvédjével kapcsolatosan, aki pedig készakarva elhúzta a pernek a lefolyását*, aminek hangot is adott az akkori tárgyaláson, amit figyelembe vettek, mert az akkori bírónő helyre is rakta ezzel kapcsolatban. ...Nem tudom, hogy volt-e tudatzavarom, vagy ez, amit megállapítottak az ügyvédek által kijelölt szakértők, mivel nem vagyok ebben teljesen kompetens és nem vagyok szakértő ebben a részben, viszont azt tudom, hogy egy olyan állapot, amiben az ember nem emlékszik a cselekedeteire, ezt így laikusként el tudom mondani. Azt is el tudom mondani, hogy nem emlékszem magára a cselekedetre, ami akkor megtörtént.”

[38] A törvényszék a vádlott imént részletezett vallomásait összevetette az egyéb bizonyítékokkal és a bizonyítás anyagát a következőképpen értékelte:

[39] A bűncselekmény távolabbi előzményeit, azt, hogy a vádlott egy általa kifogásolt fogászati kezelés miatt kártérítési pert indított a sértett ellen a Balassagyarmati Járásbíróságon, a vádlott vallomása, sértett tanú, tanúl tanú vallomása, valamint a nyomozás során beszerzett bírósági iratanyag adatai alapján állapította meg. Az imént említett bizonyítási anyagból kitűnik, hogy 2019. novemberében a vádlott mint felperes keresetet indított a sértett mint alperes által képviselt cégnév Bt. ellen, mivel – a keresetlevélben foglaltak szerint – az alperes a fogászati kezelést nem megfelelően végezte és ezzel a sértettnek kárt okozott. A vádlott ezen túlmenően a keresetében 5 millió forint sérelemdíj megállapítását is kérte.

[40] Azt, a cselekmény távolabbi előzményei szempontjából lényeges tényállási mozzanatot, miszerint a vádlott hosszú ideig beteg, otthonában ápolt, kómában lévő kiskorú gyermeke 2020. június 27-én elhalálozott, amely rendkívüli mértékben megviselte a vádlottat, a törvényszék a vádlott előadására alapozta.

[41] A cselekmény aznapi előzményeit, azt a tényállásbeli mozzanatot, hogy a 2021. szeptember 17. napján megtartott tárgyalásra a vádlott rendkívül feszülten érkezett, a sértett jogi képviselője, tanú1 a per szüneteltetéséhez nem járult hozzá, emiatt a vádlott felindult állapotban elhagyta a tárgyalótermet, majd néhány perc múlva benyitott oda és közölte a sértettel és a jogi képviselővel, hogy „majd odakinn a perköltséget lerendezzük”, a törvényszék a vádlott nyomozati vallomása, a vádlotti vallomással lényegében egybehangzó tanúvallomások, sértett és tanú1 vallomása, valamint a Balassagyarmati Járásbíróság 13.P.20.769/2019/30. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyve alapján határozta meg.

[42] Az előkészítő ülésen a rongálási cselekményeket a vádlott maradéktalanul beismerte, ezekben a cselekményekben bűnösnek is érezte magát (3.B.168/2022/17. sorszámú tjkv. 4. oldal). Ezért a törvényszék a rongálási cselekményekkel kapcsolatos tényállási mozzanatokot a vádlott beismerő vallomása alapján állapította meg. A vádlott a tárgyalás során a rongálási cselekményekkel okozott kárt maradéktalanul megtérítette, így sértett sértettnek a 2023. február hó 2. napján megtett nyilatkozatát tartalma szerint értelmezve, a sértett a bejelentett polgári jogi igényt lényegében visszavonta (3.B.168/2022/26. sorszámú tjkv. 7. oldal).

[43] Ami pedig a vádbeli cselekmény konkrét lefolyását illeti, a törvényszék a vádlott tárgyalási vallomását elvetve, a tényállást a vádlott fentiekben részletezett nyomozati vallomásai, illetve sértett sértett, tanú1 tanú, egyéb név5 rendőr foglalkozású tanú, illetve tanú2 és tanú3 tanúk vallomása alapján rekonstruálta.

[44] A vádlott tárgyalási vallomásának elvetésére az ad alapot, hogy a vádlott érdemi elfogadható magyarázat nélkül megváltoztatta a következetes nyomozati vallomásait, azt állítván, hogy a cselekményre egyáltalán nem tud visszaemlékezni, a nyomozati vallomásait az általa később megismert információk alapján tette meg, másrészt pedig nem kereste a sértett társaságát, hanem a sértettel, illetőleg annak jogi képviselőjével mintegy véletlenszerűen találkoztak.

Miután a vádlott törvény adta jogával a tárgyaláson megtagadta a vallomástételt, nem nyílt mód arra, hogy a törvényszék az ellentéteket tisztázza, az ellentétes tényállításokra nézve a vádlottat nyilatkoztassa. Ezért a törvényszék mérlegeléssel a vádlott nyomozati vallomásait fogadta el hiteltérdemlőnek.

A vádlott nyomozati vallomásaiból kiderül: a vádlott több részlettényre nyilatkozott, így: a szűrésok számára, arra, hogy a kést a cselekménykor hogyan tartotta a kezében.

Az alábbiakban részletezett tanúvallomásokból pedig megállapítható, hogy a vádlott az elhangzott kérdésekre adekvált választ adott.

Mindezekből megállapíthatóan tehát a vádlott tisztában volt a cselekményével, nem helytálló tehát az a védekezése, miszerint „leszállt a köd” és a cselekményből csak az utolsó szűrésra emlékszik. Noha szakértő⁴ aggálytalan szakvéleménye szerint a vádlott esetében kisebb emlékezetkiesés elvileg nem zárható ki, a törvényszék a vádlott vallomásait értékelve -

kiemelve a cselekmény átgondoltságát, célszerűségét és a kivitelezésben megmutatkozó finom-motorikus mozgásokat -, arra jutott, hogy az emlékezetkiesésre történő hivatkozás a vádlott részéről célszerű védekezésnek tekinthető.

[45] sértett sértett tanú előadta: miután elhagyták a bíróság épületét és a egyéb név³ előtt haladtak, az élettársa arról informálta, hogy a gépkocsijukat a vádlott megrongálta. Ekkor az ügyvédjével a rendőrségre indultak feljelentést tenni. A zenepavilonnál jártak, amikor észlelték, hogy a vádlott egy padon ül, majd feléjük indul. A vádlott a jogi képviselőjét többször meglökte, majd váratlanul őt (mármint a sértettet) támadta meg. Észlelte, hogy a vádlott belenyúlt a hátizsákjába, ám kést nem látott a kezében. Ezután váratlanul hátba szúrta őt, nagy sebet ejtve a hátán. Ekkor ő a virágágyásra zuhant és ott a vádlott „gyermekgyilkosnak” nevezve őt többször megszurkálta. Ő pedig segítségért kiáltott. A tárgyaláson hangsúlyozta a sértett, hogy a cselekmény részleteire nem tud már visszaemlékezni, de azt határozottan állította, hogy jött egy férfi, aki megkérdezte a vádlottól, hogy „Maga mit csinál?”, amire a vádlott felhagyott a további szurkálással. Ezután kiérkeztek a rendőrök és a mentők, őt elsősegélyben részesítették és beszállították a kórházba, a vádlottal szemben pedig intézkedni kezdtek a rendőrök. Hallotta, hogy ennek során a vádlott elismerte, hogy a cselekményt ő követte el, ámde azt „nem bánta meg”.

[46] Tartalmilag csaknem azonos vallomást tett tanú¹, a sértett jogi képviselője is. tanú¹ szerint amikor a vádbeli napon elhagyták a tárgyalótermet, még a bíróság folyosóján olyan értesítést kaptak, hogy egy „ismeretlen kopasz férfi” a egyéb név⁶ parkolójában a sértett gépkocsijának a gumijait kiszúrta. Lehetséges elkövetőként a vádlottra gondoltak, tekintettel arra, hogy a tárgyalóteremből meglehetősen feldúlt állapotban távozott el. Amikor a sértettel a rendőrség irányába haladtak feljelentést tenni, észlelték, hogy a zenepavilonnál lévő padon ül a vádlott. A vádlott felállt és feléjük jött. Ő (mármint tanú¹) megkérdezte a vádlottat, hogy „Terhelt úr, ön szúrta ki a doktornő gumijait?”. Erre a kérdésre a vádlott igenlően válaszolt; szó szerint ezt mondta: „Hát persze, hogy én voltam.”. Ekkor mondta a vádlottnak, hogy menjenek a rendőrségre és tisztázzák a történeteket. Ezután a vádlott három alkalommal nagy erővel meglökte őt, közben a sértett megpróbált távolodni és a rendőrség irányába haladt. Az események ezután rendkívül gyorsan követték egymást, a vádlott a sértett után ugrott és már csak azt látta, hogy egy kést húzott ki a sértettből, ámde magát a szúrás mozzanatát nem látta. A vádlott „gyors mozdulattal több késszúrást ejtett” a sértetten. A sértett közben sikított és segítségért kiabált. Néhány másodperc múlva megjelent egy férfi egy hölgygel, ennek hatására a vádlott felhagyott a sértett további szurkálásával, ámde felé lépett és megkérdezte tőle: „Ügyvéd úr, magát is megszúrjam?”. Ezután a helyszínre sietett egy rendőr gyalogosan, majd gépkocsival megérkezett a többi rendőr és a mentők is. A gyalogosan érkező rendőr megkérdezte a vádlottól, hogy ki követte el a cselekményt, erre a vádlott azt mondta, hogy „én voltam”, és további kérdésre elmondta, hogy „a táskámban van a kés”. tanú¹ megítélése szerint a vádlott akkor vehette elő a kést, amikor az ő támadásával felhagyva a sértett után lépett. tanú¹ elmondta, hogy ez a cselekmény rendkívüli mértékben megdöbbenetette őt, mert erre a támadásra nem számítottak. Terhelt egyébként a cselekmény során nyugodtnak tűnt, „egyfajta céltudatosság” jellemezte őt. Megítélése szerint, amikor megkérdezte tőle a vádlott, hogy „Ügyvéd úr, magát is megszúrjam?”, a vádlottnak voltaképpen nem volt támadási szándéka. A cselekmény során a vádlott a sértettet „gyermekgyilkosnak” nevezte, ám azt nem hallotta, hogy a rendőr előtt elismerte, hogy a sértettet „meg akarta ölni”.

[47] egyéb név⁵ tanú, a benyújtól szolgálatirányító parancsnoka arról számolt be, hogy a rendőrség épületében tartózkodott, amikor hallott egy nagyon erős fájdalmas sikítást, illetőleg segélykérést. Ekkor kifutott az épületből és rövid időn belül a bűncselekmény helyszínére ért, ahol azt tapasztalta, hogy a vádlott kiemelkedett a növényzetből és a virágos láda szegélyére leült. A vádlott merev tekintetű volt, teljesen nyugodtnak tűnt, mint aki elvégezte azt, amit akart. Indulat nem tükröződött rajta. A vádlott kérdésére kijelentette, hogy a cselekményt ő követte el és a sértettet „meg akarta ölni”. A helyszínen jelenlévő személyek figyelmeztették őt arra, hogy vigyázni kell a vádlottra, mert kés van nála. Ekkor megkérdezte a vádlottat, hogy hol van a kés, amelyre a vádlott azt válaszolta, hogy „betettem a hátizsákomba”. A vádlottól olyan kifejezést, hogy „gyerekgyilkos” nem hallott. Láta, hogy sértett sértett erősen vérzett, a ruházata teljesen átvérzett, testéből „bugyogott a vér”.

[48] tanú² és tanú³ tanú egyéb név⁵ tanút megelőzően érkeztek a helyszínre és voltaképp ők a cselekmény szemtanúi voltak.

[49] tanú³ előadta: miután meghallották a sértett sikítását, leányával, tanú²val nyomban a helyszínre futottak. A helyszínen azt tapasztalta, hogy a vádlott a virágágyásban egy hangosan sikító nőn térdelt és üti őt. Ekkor megkérdezte a vádlottól, hogy „Te itt mit csinálsz?”, a vádlott e kérdés hatására nyomban felhagyott a cselekményével. Leánya, tanú² figyelmeztette, hogy „Apa, vigyázz, mert kés van nála”, ám a vádlottnál a kést nem látta. tanú³ elmondta, hogy a támadás befejezését követően a vádlott felvette a földről a hátizsákját és összehúzta annak cipzárját. A vádlott a cselekményét befejezve olyan megjegyzést tett, hogy „azért csinálta, mert 14 évig volt a gyermeke kómában, és ez egy gyerekgyilkos.”. A cselekmény során egyébként a sértett sikított és azt kiabálta, hogy „jaj, megölnék, megszúr”.

[50] tanú² tanú a vádbeli cselekménnyel kapcsolatban előadta: a sértett azt kiabálta, hogy „kés van nála, megszúrt”. Amikor édesapjával a helyszínre siettek, látták, amint a sértett a bokorban fekszik, vérző sérülések voltak rajta és mellette volt a vádlott is. Ekkor az édesapja rákiabált a vádlottra, hogy „mit csinál”, a vádlott ennek hatására nyomban felhagyott a sértett szurkálásával. A vádlott azt a kijelentést tette a cselekmény után a sértettel kapcsolatban, hogy „ez egy gyerekgyilkos”. A tanú elmondta továbbá, hogy nagyon megviselte őt a vádbeli cselekmény, szinte sokkos állapotba került.

[51] A fenti tanúvallomások tartalmilag vizsgálva és értékelve leszögezhető: azok a lényegi tények tekintetében egybehangzóak és összhangban állnak a vádlott nyomozati vallomásával, egymást mozaikszerűen kiegészítik. Ezért a törvényszék hitelt érdemlőnek tekintette és ítélezése alapjául elfogadta a fentiekben részletezett tanúvallomásokat.

[52] Kétségtelen, hogy a szóban forgó tanúvallomások kisebb mértékben, mellékkörülmények tekintetében eltértek egymástól. Csak egyéb név⁵ tanú tett említést arról, hogy a vádlott a helyszínen kijelentette, hogy a sértettet meg akarta ölni, a többi tanú ezt nem hallotta; illetve csak tanú¹ vallotta azt, hogy a sértett megszurkálása után a vádlott megkérdezte tőle, hogy „Ügyvéd úr, magát is megszúrjam?”.

A törvényszék megítélése szerint ezek a vallomásbeli eltérések az észlelés pontatlanságából származnak. Valamennyi tanú ugyanis arról számolt be, hogy a vádlott váratlan támadása

rendkívüli mértékben megijesztette és megviselte őket, amelynek hatására szinte sokkos állapotba kerültek. A törvényszék megítélése szerint ez a körülmény negatívan befolyásolta a vallomást tevők esetében az észlelés pontosságát, és kellő magyarázatul szolgál a kisebb eltérésekre.

[53] A törvényszék ítélezése alapjául maradéktalanul elfogadta szakértő1 nyomozás során nyilvánított aggálytalan szakvéleményeit, amelyet a tárgyalási meghallgatása során tovább pontosított. A szakértő elmondta: a nyomozás során nyilvánított kiegészítő véleményében nem új adatok merültek fel, hanem mintegy magyarázó jelleggel értékelte és értelmezte az alap szakértői véleményének a megállapításait. Nem vitás, hogy a kórházban az életmentés során az orvosok nem részletezték és nem rögzítették teljes pontossággal a sértett sérüléseit, ámde ekkor az életmentés volt az elsődleges feladat, így a sürgős orvosi ellátás szükségessége felülírta a kriminalisztikai igényű sérülés leírást. Ettől függetlenül egyértelműen megállapítható: a sértettet 14 rendbeli szúrt, illetve vágott-metszett sérülés érte. A sérülések többsége szúrt jellegű volt. A szúrások következtében a mellüreg és a hasüreg is megnyílt, jobb oldalon légmell és két oldalon mellúri vérgyülem alakult ki a sértettnél. Ezen túlmenően a vese körül két ökölnyi vérömleny is keletkezett. A sérülések gyógytartama mintegy 2-4 hétre tehető. A többszörös testüreg megnyílása, a vérmell, a légmell, az artériás vérzés, a vénás vérzésből származó jelentősebb vérvesztés miatt a sérüléseket a szakértő közvetlenül életveszélyesnek véleményezte, amelyek az orvosi beavatkozás nélkül a sértett halálához is vezethettek volna. Fennállt a lehetősége annak is, hogy a bal kulcscsont alatti szúrás akár a szívet is elérje, vagy legalább is az abból kiinduló nagy ereket. Ilyen jellegű sérülés úgyszintén közvetlenül életveszélyesnek minősíthető, minthogy rövid időn belül a sértettnél elvérzést eredményezhetett volna.

[54] A szakértő továbbá kiemelte: a műtétet ellátó orvosok sokkos állapotot rögzítettek a sértettnél, ennél fogva a szakértő megítélése szerint a sokk korai fázisa volt megállapítható.

[55] Az elkövetés eszközével kapcsolatban kifejtette: az egy mintegy 11 cm-es pengehosszúságú, tövénél 18 mm-es szélességű két élű eszköz volt, amely mindenképpen alkalmas a halálos eredmény előidézésére. Az alkalmazott izomerővel kapcsolatban pedig elmondta: valamennyi sérülés lágyrészeken hatolt át, tehát porcot, csontot, keményebb szöveteket nem vágott át, és minthogy az eszköz meglehetősen éles és hegyes volt, ezért arra a következtetésre jutott: a testüregbe hatoló sérülések létrehozásához közepes erőbehatás is elegendő volt. Az iménti szakértői megállapítást figyelembe véve a törvényszék a tényállásban azt állapította meg, hogy a vádlott a szúrt sérüléseket legfeljebb közepes erővel hozta létre.

[56] tanú6, a vádlott házastársa vallomásának az ügy megítélése szempontjából nincsen jelentősége. tanú6 ugyanis nem volt jelen a helyszínen a bűncselekmény időpontjában, csak a vádlottal való kapcsolatáról, a vádlott személyiségéről, a fogászati kezelésről, beteg kiskorú gyermekük gyógykezeléséről tett vallomást. Elmondta, hogy férjének a fogászati kezelését elrontották, emiatt a bűvár tevékenységét, amelyet nagyon szeretett csinálni, nem folytathatta. Ezért több munkáltatónál kellett állást vállalnia, amely rendkívül megterhelő volt a férje számára, érzelmileg labilissá vált. Elmondása szerint Terhelt egyébként nem agresszív ember, éppen ellenkezőleg: korábban rendkívül fegyelmezett volt és őt a segítő készség jellemezte.

[57] A vádlott személyiség szerkezetével kapcsolatban a nyomozás során szakértő5 igazságügyi szakértő nyilvánított szakvéleményt. A vádlott meghatalmazott védője a Nógrád Megyei Főügyészség engedélyével magánszakértői vélemény elkészítésére adott megbízást szakértő6 igazságügyi pszichológus szakértő részére.

[58] Minthogy az imént említett pszichológus szakértők szakvéleménye néhány kérdésben eltért egymástól, a bíróság a tárgyaláson részletesen meghallgatta a szakértőket. (37. sorszámú tjkv. 2-23. oldal)

[59] szakértő5 igazságügyi pszichológus szakértő véleménye szerint Terhelt vádlott személyiség szerkezetét szenzitív, nárcisztikus vonások jellemzik. A nárcisztikus vonások hangsúlyosak, és a vádlottnál csökkent empátiakészség állapítható meg. Érzelmi terhelés, frusztrációs hatására kontrollálatlan indulati reakciók jelenhetnek meg nála. A nárcisztikus sérelmek robbanásszerű dühreakciót indukálhatnak. Döntéseit aktuális érzelmi állapota határozza meg és pszichológiai értelemben a bűnisméltés sem zárható ki. A vádlott normál intellektusú személy, aki tisztában van az általa elkövetett cselekmény társadalmi megítélésével, annak morális súlyával és büntetőjogi következményeivel. A személyiségéből fakadóan a nárcisztikus sérülékenységgel, a szenzitív beállítódással, illetőleg a vélt vagy valós sérelmei alapján megjelenő bűnbakkeresések motiválhatták a cselekmény elkövetését. Büntudati feszültség lenyomata a vizsgálatok során nem jelent meg.

[60] szakértő5 igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleményét a tárgyaláson fenntartotta, illetve azzal egészítette ki, hogy a vádlottat a gyermeke halála nagyon megviselte, de ez legfeljebb érzékenyítő tényező lehet; önmagában a gyászreakció indulati reakciót nem alapoz meg és ritkán vált ki a vádiratban leírt magatartást.

[61] szakértő6 szakértő megállapítása szerint a vádlott esetében a pszichológiai vizsgálat átlag feletti intellektust, az életkorának és iskolai végzettségének megfelelő szinten differenciálódott dependens személyiséget, viszonylag feszes, mentális kontrollt, érzelmi életében jelenleg negatív hangulati túlsúlyt, érzelmi labilitást, fejlett belső feldolgozást, erős, éretlen belső feszültséget, nagyon erős, a sikertelenségtől való félelmet, alacsony színvonalú frusztrációs toleranciát, nehéz kompromisszumkészséget, erős szorongást, indulatilag feszült élethelyzetben inadekvát, alkalmazkodást elutasító, regresszív, agresszív, achting-out típusú viselkedés lehetőségét, erős viselkedési féket, nagyon erős biztonságra való törekvést, nárcisztikus érzelmi viszonyulást, gondozás iránti igényt, heves, kezelhetetlennek megélt indulatokat, szenzitivitást, nagyon erős, eredményes, indulattalanító elhárítást, emocionális túlfűtöttséget, nagyon jó empátiakészséget, disszimuláció lehetőségét, megtartott valóságfunkciót állapított meg.

[62] szakértő6 igazságügyi pszichológus szakértő hangsúlyozta: az általa végzett vizsgálat szakértő5 szakértő vizsgálatához képest egy évvel később, 2022. augusztus 29-én volt. szakértő5 szakértő vizsgálatához képest a vádlott érzelmei, indulatai csillapodtak, a kontroll funkciók megerősödtek, az úgynevezett gyászfolyamat elkezdődött, illetőleg folytatódott ez alatt az egy év alatt. A motivációval kapcsolatban pedig kifejtette: a cselekmény hátterében az imént említett megrekedt gyászfolyamat állt. Ez azt jelenti, hogy a gyermek balesete, gondozásra szoruló állapota felborította a vádlott normál életvezetését; a

gyermek gyógyulásáért extrém, erőn felüli erőfeszítéseket tett, s ezek nyilvánvalóan „kifárasztották” a vádlott személyiségét; ezt tetézte a munkája elvesztése, ezzel kapcsolatban a fogorvosi kezeléssel kapcsolatos vélt vagy valós sérelmei, indulatai.

[63] szakértő6 szakértő szerint ezek a tényezők halmozódtak fel és ezek a sérelmek, indulatok motiválhatták az ő cselekményét.

[64] A meghatalmazott védő a tárgyaláson hangsúlyozta: a két igazságügyi pszichológus szakértő számos lényeges kérdésben „homlokegyenest ellentétes megállapításra jutott”. (37. sorszámú tjkv. 7. oldal)

[65] Az ügyész álláspontja szerint a két szakvélemény közti árnyalatni különbségek az időmúlással és a vádlott személyi körülményeiben bekövetkezett változásokkal magyarázhatók és feloldhatók.

[66] A törvényszék az ügyészi állásponttal értett egyet az alábbiak szerint:

[67] Mindkét szakértő kiemelte: lényegbevágó különbség a szakvélemények között nem mutatható ki.

[68] szakértő6 szakértő a véleményében maga is hangsúlyozta, az első vizsgálat 2021. október 8-án, a második vizsgálat pedig 2021. augusztus 29. napján történt; a két vizsgálat között eltelt időben a vádlott érzelmi-indulatai csillapodtak a kontrollfunkciók megerősödtek. A gyermeke elvesztésével kapcsolatos gyászfolyamat (megrekedt gyász) elkezdődött és folytatódott.

[69] Ami a cselekmény motivációját illeti, ebben a kérdésben kétségtelenül van különbség a két szakértői vélemény között: szakértő5 szerint a narcisztikus sérülékenységből és a szenzitív beállítódásból adódik a vádlottnak a motivációja és a bűnbak-képzésen keresztül jelenik meg. szakértő6 szakértő pedig arra a következtetésre jutott, hogy Terhelt cselekményének motivációja, gyermeke balesete és gondozásra szoruló állapota, a gyermek elvesztése, munkája elvesztése és a fogorvosi kezeléssel kapcsolatos sérelmei voltak; az iménti tényezők következtében indulatai felhalmozódtak és e cselekvésben robbantak ki.

[70] A két szakértői vélemény közül a törvényszék ítélezése alapjául szakértő5 szakértő véleményét fogadta el, mert a szakvélemény röviddel a cselekmény elkövetése után készült és így jobban tükrözi a vádlott elkövetéskori személyiségét. A nyomozás során a cselekmény motivációjával maga a vádlott is hangsúlyozta, hogy károkozási szándék – vagyis a megtorlás szándéka – vezérelte, továbbá azt is, hogy a „mai napon nem az történt, amit szeretett volna”. A vádlott iménti vallomása is szakértő5 szakértő szakvéleményének a helytállóságát erősíti.

[71] A törvényszék egyetértett a szakértők egybehangzó véleményével, amely szerint egy év alatt a vádlott lelkiállapota rendeződött, a börtönviszonyokhoz adaptálódott, megnyugodott és a nála kimutatható agresszió mértéke is csökkent.

[72] Osztva az ügyész álláspontját, összességében a két szakvélemény közötti árnyalatnyi különbségek az időmúlással és a vádlott személyi körülményeiben bekövetkezett változásokkal, a börtönviszonyokhoz való hozzászokással magyarázható.

[73] A nyomozás során a vádlott elmeállapotával, beszámítási képességével kapcsolatban szakértő⁴ igazságügyi elmeorvosszakértő és szakértő³ igazságügyi orvosszakértő 2022. február 21. napján nyilvánított véleményt. A szakvélemény szerint: Hangulata jelenleg alacsonyabb fekvésben, de kifejezetten feszült; egyébként indulati-hangulati élete néha lobbanékonyabb lehet, énhangsúlyú, igazságkereső énkép jellemzik. Esetében szenzitív, sérülékeny, nárcisztikus vonásokat hordozó diszharmónikusan fejlődött személyiség alakult ki.

Emlékezőképessége és intellektuális színvonala a normális sávba tehető. Magatartása jelenleg a konvencionális keretek között marad.

[74] A terhelt a cselekmény elkövetésekor nem szenvedett és jelenleg sem szenved az elmeműködés olyan kóros állapotában (így különösen elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban, vagy kóros mértékű személyiségzavarban), amely korlátozta vagy képtelenné tette, illetőleg korlátozza vagy képtelenné teszi cselekménye következményeinek felismerésére vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen.

[75] A 2023. május 5. napján megtartott tárgyaláson a törvényszék részletesen meghallgatta szakértő⁴ és szakértő³ szakértőket. szakértő⁴ szerint a vádlottnál egy nárcisztikus jellegű beállítódás figyelhető meg. Általában véve minden döntése nagyon éles, nagyon dominanciára törekvő és nagyon nem veszi figyelembe a valóságot vagy a realitást, így például a büntetőügyben szereplő polgári peres kártérítési eljárást sem, amelyről köztudott, hogy hosszú lefolyásúak és kétséges a kimenetelük. A vádlottnál azonban a nárcisztikus viszonyulás nem éri el diagnosztikus szempontból a személyiségzavar szintjét, csak nagyon erősen jelen van, minthogy az életvitele egyenletes volt, nagyon sokat dolgozott, házasságban élt és a vádlotról pozitív dolgokat is el lehet mondani.

[76] A cselekmény motivációjával kapcsolatosan szakértő⁴ előadta: a vádbeli cselekmény napján egy trauma érte, mivel a polgári per nem úgy alakult, ahogy ő elképzelte, mert nem lehetett szüneteltetni a pert. Ezután a vádlott – elmondása szerint – ártó szándékkal elment a sértett lakásához és ott betörte az ablakot, majd kiszúrta a gumikat. Utána törrel együtt visszament a parkba és várakozott. Ez egy hosszadalmas, több 10 percet igénybe vevő cselekvéssorozat volt. Amikor jött a sértett és az ügyvédje, akik nem álltak szóba vele, „a vádlottat nem érte súlyos támadás, nem kiabáltak vele”. Ezért – szakértő⁴ szakértő szerint – a vádlott nárcisztikus személyiség szerkezete volt az, ami a cselekmény háttérében meghúzódott és szerepet játszott, nem pedig a külső körülmények.

[77] Bírói kérdésre előadta: a vádlottnál a rövidzárlati cselekmény kizárható, mivel a vádbeli cselekmény többmozzanatú, időben elhúzódó volt és közben a vádlott célszerű tevékenységet végzett.

[78] A vádlottnál a gyászfolyamat (gyászreakció) nem érte el a mentális zavar szintjét, ennél fogva a gyászfolyamat betegségi szinten nem kórismézhető.

[79] A vádlott azon védekezése, hogy a vádban leírt legsúlyosabb cselekményre nem emlékszik, ugyan nem zárható ki, ám ez lehet „egyszerű énvédő mechanizmus” és lehet egy védekezési taktika is.

[80] szakértő⁴ szakértő előadta: a szakvélemény elkészítéséhez szükséges minden bizonyítási adatot beszerzett, minden olyan bizonyítási adatot, amely a vádlott beszámítási képességének megítélése szempontjából releváns.

[81] A korábbi munkahelyén, a Honvédségnél végzett pszichológusi vizsgálatok eredménye a vádlott beszámítási képességének a megítélése szempontjából közömbös.

[82] szakértő³ szakértő szerint a cselekmény elkövetésekor a vádlott minden, az életében összegyűlt negatív dolgot a sértettre vetített; a vádlott a sértettben mintegy „bűnbakot” látott. Ugyanezt az álláspontot szakértő⁴ akként fogalmazta meg, hogy a vádlottat a „vélt vagy valós sérelmei mentén megjelenő bűnbakképzés” jellemezte.

[83] A vádlott meghatalmazott védője szakértő⁹ igazságügyi pszichiáter szakértő és szakértő⁸ igazságügyi orvosszakértő részére magánszakértői vélemény elkészítésére adott megbízást.

Minthogy a védő a Be. 190. § (2) és (4) bekezdésében írtaknak megfelelően járt el, a magánszakértők véleménye szakvéleménynek minősül.

[84] szakértő⁹ igazságügyi pszichiáter szakértő és szakértő⁸ igazságügyi orvosszakértő szerint a vádlott a bűncselekmény elkövetésekor nem szenvedett az elmeműködés olyan kóros állapotában – így különösen elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, vagy személyiségzavarban -, amely képtelenné tette a cselekménye következményeinek felismerésére vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

[85] A vádlott a cselekmény elkövetésekor ún. *integrációs tudatzavar* állapotában volt, amely *képtelenné tette* arra, hogy cselekményei társadalomra veszélyes következményeit felismerje és ennek a felismerésnek megfelelően cselekedjen.

Az integratív tudatzavar formája az ún. kóros indulat volt (expolzív reakció, előjel nélküli, az élmény kontinuitástól feltűnően eltérő reakció).

[86] A kóros indulat jellemzői: megelőző dekoncentráció, életviteli rendellenesség, labilitás, ezt követően nyugtalanság, majd ingerélmény. Ezt követően az affektus és az én-idegen cselekvés között három szakasz jelenik meg általában, auras (előkészítés nincs),

pszichomotoros gátoltság, majd expolzió. Ezt követi a cselekvés negyedik szakasza, az oldódás. Jellemzője a cselekményre kiterjedő amnézia, értetlenség (nem tudja motiválni cselekményét) és kiürülés.

[87] A konkrét esetben – a szakértők szerint – ez a következők szerint valósult meg: Terhelt a hosszantartó, ismételt negatív élmények (gyermeke elvesztése, ápolásával kapcsolatos kifáradás, szeretett munkájának elvesztése, anyagi problémák, emiatt több munkahely vállalása) hatása kimerült, testileg, lelkiileg elfáradt, szorongó, feszült, reményt vesztett, hangulatilag nyomott állapotban volt. Ez alapozta meg esetében regresszívnek minősíthető „elégtétel-vételt (autógumi kiszúrása)...”. A *sértett és ügyvédje felbukkanása* kóros indulati reakciót váltott ki belőle, amelynek jellemzői a tettet megelőző nyugtalan, feszült állapot, a provokáló inger, az előkészületlenség, (tehát nem előre kitervelt, egy bizonyos pszichomotoros gátoltság), majd maga a kóros indulati reakció, az explozív reakció, amelynek oldódása után az elkövető teljesen értetlen, nem emlékszik semmire. *A tett elkövetése motiválatlan, a sértett fizikális bántalmazása nem állt szándékában.* Mindezt alátámasztja a cselekmény kifejezett én-idegen volta, valamint *a kaszaboló, nem célzott és nem célszerű sérülések okozása.*

[88] A vádlott jelenleg nem szenved az elmeműködés olyan kóros állapotban – így különösen elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban vagy személyiségzavarban -, amely képtelenné teszi a cselekménye következményeinek felismerésére vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

[89] *A vádlott cselekménykori kóros elmeállapota jelenleg már nem áll fenn,* ennek megfelelően a büntetőeljárásban való részvételét nem befolyásolja.

[90] Minthogy a vádlott jelenleg nem szenved olyan kóros elmeállapotban, amely képtelenné tette őt cselekménye következményeinek felismerésére vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen a büntetőeljárásban, *így a tárgyaláson részt vehet.*

[91] A vádlott személyiség szerkezetét céltudatosság, céljai melletti kitartás, akaraterő, segítőkészség, munkaszeretet jellemzi. Személyiség szerkezte állandónak tekinthető, eredeti személyisége, pszichológiai eszközökkel való beavatkozást nem igényel. Jelenlegi személyiség szerkezetében negatív vonások dominálnak, vagyis reményvesztettség, szerinte igazságtalannak és méltánytalannak érzett ügye felletti elkeseredés, irritabilitás figyelhető meg, különös tekintettel a szeretett munkája kényszerű abbahagyására, ezen vonásokkal pszichológiai eszközök javulást vonhatnak maguk után.

[92] Eredeti személyiség szerkezetében bosszúra való készség, bosszúállás nem mutatható ki. A bűnismétlés veszélye nem valószínűsíthető.

[93] Jelenleg már tisztában van az általa elkövetett cselekmény társadalmi megítélésével, annak morális súlyával és büntetőjogi következményeivel.

[94] Ami a cselekmény motivációját illeti, annak hátterében a szerinte elhúzódó és nem jól végzett kezelés, ennek következtében eredeti munkájának elvesztése, a nem

megfelelő hangnem és végül aránytalanul csekély kártérítési ajánlat áll. Az össz-cselekmény háttereként kisfiának elhúzódó, reménytelen állapota, majd halála húzódik meg, amely érzelmi teljesítőképességét súlyosan igénybe vette, érzelmileg labilissá téve, ennek következtében alakult ki a kóros motiváció, azaz a gyermek halálának és a fogorvos tevékenységének logikailag nem magyarázható, érzelmi alapon történő összekapcsolása.

[95] Figyelembe véve a vádlott karaktersárait, a történeteket, megállapítható, hogy a vádlottnál indulati cselekmény zajlott le, *a vádlott nem szándékozott a sértettet fizikailag bántalmazni, indulatait csupán a sértett tárgyain akarta levezetni. A sértett és a vádlottal szemben „barátságtalanul” viselkedő ügyvéd felbukkanása, az összes körülmény hirtelen ötletbetörésként való felelevenedése, a sérelmek és a veszteségek hirtelen teljes intenzitású előtörése, a gyermek elvesztése együttesen egy olyan indulati reakciót produkáltak, amely a vádlott személyiségvonásaival ellentétes, a történetekre teljes emlékeztetkiesés következett be.*

[96] Minthogy a vádlott beszámítási képességét illetően szakértő4 - szakértő3 és a szakértő9 – szakértő8 szakértőpáros szakvéleménye merőben ellentétes volt, a törvényszék a 2023. június 28. napján megtartott tárgyaláson a szakvéleményekben mutatkozó ellentét kiküszöbölése érdekében párhuzamosan hallgatta meg az íménti szakértőket.

[97] szakértő9 szakértő szerint egy „nemvárt fordulat következett be”, amikor a vádlott „találkozott, összefutott” a doktornővel és annak ügyvédjével és az ügyvéd „ugyancsak nem nagyon barátságosan, vagyis inkább elutasítóan viselkedett” a vádlott szerint. Ekkor történt az, hogy a vádlott életében a korábban keletkezett negatívumok, frusztrációk összesűrűsödtek és elemi indulatot váltottak ki, ámde részben ez már enyhe formában megvolt, amikor a vádlott az autót megrongálta. Ez az indulat azonban augmentálódott, és a találkozás alkalmával következett be ez a nagyon beszűkült tudatú, ez az explozív kitörés. A szakértő szerint, ha a vádlott valóban meg akarta volna ölni a sértettet, akkor ő nagyon jól tudta volna, hogy hová kell szűrni, és „nem ez lett volna, ez az ismételt szurkálás”.

[98] A vádbeli cselekmény egy indulat hatásra következett be, nem pedig egy elhatározott dolog volt, hanem egy hirtelen felindulás, amire a vádlott már nem emlékezett. Mindezek alapján a szakértő szerint az integrációs tudatzavar tankönyvi kritériumai megvalósultak. szakértő9 szerint tehát nem rövidzárlati cselekmény valósult meg. A döntő különbség az, hogy rövidzárlati cselekménynél tiszta a tudat, az elkövető vissza tud emlékezni a cselekményére. Az integrációs tudatzavarnál viszont a tudat borul és az elkövető nem emlékszik semmire.

[99] szakértő9 szerint annak nincs jelentősége, hogy a vádlott a kitérő rendőrrajrőnek azt mondta, hogy „meg akartam ölni”, a sértett jogi képviselőjétől pedig megkérdezte, hogy „ügyvéd úr önt is megsúrjam?”; mégpedig azért nincs, mert „hogy mit mondunk és mit teszünk, az két különböző dolog”.

[100] szakértő9 előadta a vádlott számára a doktornő, a sértett volt életének a szerencsétlen, rossz mozzanatainak a szimbóluma és őrá háritotta tudat alatt a felelősséget. Az ügyvéd pedig egyfajta provokáló tényező volt, hiszen az ügyvéd is negatívan állt hozzá, mert a per halasztását (helyesen: szünetelését) az ügyvéd nem engedte. A vádlott számára minden

rossznak a megtestesítője a doktornő volt, az ügyvéd pedig csak járulékos tényezőként szerepelt.

[101] Bírói kérdésre szakértő⁹ előadta, hogy az integrációs tudatzavarnál feltétlenül megkívánt nagyobb indulatot kiváltó esemény a tárgyaláson való elutasítás, vagyis az volt, hogy a jogi képviselő nem járult hozzá a per szüneteléséhez. A szakértő szerint ez lehetett az utolsó mozzanat, ami az egész káros mechanizmust mintegy beindította, vagyis ez lehetett a kiváltó ok. (48. sorszámú tjkv. 10. oldal)

[102] A vádlott tudatának a beszűkülése – a szakértő szerint – nem gyorsan, hanem fokozatosan ment végbe. A vádlott, amikor leült a térre, végig gondolta, hogy mit csinált és akkor jött az újabb inger, a sértettel és jogi képviselőjével történt találkozás. A provokáló inger, az utolsó szikra tulajdonképpen a sértett jogi képviselője volt, amikor megkérdezte a vádlottól: „Terhelt úr, ön szúrta ki a doktornő kocsijának a gumiját?”. A jogi képviselőnek ez a kérdése a vádlottban előhozta az összes sérelmet, s ekkor következett be nála a tudatelborulás.

[103] A vádlottnak a cselekmény után tanúsított magatartás-változása, az, hogy teljesen higgadtan várta be a rendőri intézkedést és minden kérdésre higgadtan válaszolt, azzal magyarázható, hogy a vádlottnál a cselekmény során átélt pszichés megrázkódtatás nagy pszichés energiát igényelt és ez később oldódott. Amikor a vádlott ebbe az oldódási stádiumba került, akkor már konvencionálisan viselkedett. szakértő⁹ szakértő a tárgyaláson is hangsúlyozta: a vádlott nem akarta kioltani a sértett életét, voltaképpen kaszaboló mozdulatokat végzett a késsel.

[104] szakértő⁸ szakértő előadta: a vádlott egy gyászreakcióval küzdő, krónikusan fáradt, kialvatlan, pszichésen terhelt ember volt. A cselekvéskor kóros motiváció jellemezte, figyelemmel arra, hogy „semmilyen ép értelmi módon nem magyarázható a doktornőnek és a gyerek halálának az összekapcsolása”.

[105] szakértő⁴ és szakértő³ a szakvéleményét szakértő⁹ és szakértő⁸ szakértő véleményének ismeretében is változatlanul fenntartották és nem értettek egyet a későbbiek során bevont szakértők véleményével. szakértő⁴ szakértő kifejtette: az adott esetben sem integrációs tudatzavar, sem pedig rövidzárlati cselekmény nem valósult meg. Az a körülmény, hogy az „ellenérdekű fél és jogi képviselője” nem egyezett bele a tárgyalás elhalasztásába (helyesen: az eljárás szünetelésébe), valószínűleg nagyon kellemetlen élmény lehetett a vádlott számára. A vádlott ekkor elhagyta a tárgyalótermet, később azonban visszajött és az ügyvédet ki akarta hívni, hogy beszéljék meg a perköltséget. Ebből megállapítható, hogy „volt előtte célképzet. Ezután a vádlott a károkozás gondolatával indult el a cselekményeket végrehajtani; hogy az ablakot betörje, továbbá, hogy az autó gumijait tönkre tegye.” Lényeges mozzanat az, hogy miután az utóbbi nem sikerült, emiatt elment a saját autójához, magához vette a kését és visszament az autóhoz. A vádlott magatartása tudatos és célszerű, egyirányba mutató cselekvéssor volt. Ezután történt az, hogy a vádlott visszament a térre azzal a szándékkal, hogy találkozzon az ügyvéddel és az ellenérdekű féllel, mégpedig azzal a szándékkal, hogy „megkérdezzem tőle, hogy 3,8 millió forintot tettem bele ebbe az ügybe, van-e olyan szándéka, hogy végig gondolja, amit tett”. Ebből következően a szakértő⁹-szakértő⁸ szakértőpáros véleményének az a megfogalmazása, amely szerint a téren ülő

vádlt számára a sértett és a jogi képviselője váratlanul bukkantak fel és a jogi képviselő volt a cselekmény kiváltó tényezője, nem helytálló.

[106] Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a cselekmény előtt a vádlott többször „félrelökte az ügyvédet”, s ezután, mivel a sértett el akart távozni a helyszínről, a vádlottnak ki kellett nyitnia a táskát és elő kellett venni a kését. Mindezek olyan fajta mozzanatok, amelynek végrehajtásához teljesen tiszta tudat szükséges. Kétségtelen, hogy a vádlottnál lehetett egyfajta indulati reakció, vagyis a cselekményt indulatos állapotban hajtotta végre, de tudatelborulás nála nem volt kimutatható. Egy „öngerjesztő mechanizmus” volt megállapítható, amely azt jelenti, hogy az indulatain nem próbált erőt venni, az indulatai tovább fokozódtak. A vádlottnak a kiérkező rendőr előtt hangoztatott az a kijelentése, mely szerint „én voltam, meg akartam ölni”, úgyszintén a tudatzavart állapot megállapíthatósága ellen szólnak.

[107] szakértő4 szakértő megállapítása szerint tehát a vádlott magatartása célirányos, időben, térben elhúzódó, több mozzanatú tudatos tevékenység volt. A rongálási cselekmények elkövetése után a vádlott tudatosan kereste a sértettel való találkozás lehetőségét. A szakértő szerint, ha a vádlottnál a sértett jogi képviselőjének magatartása váltotta volna ki a robbanást, akkor az azt követő cselekménynek is a jogi képviselő ellen kellett volna irányulnia a sértett helyett. A cselekmények időbeli kiterjedése kizárta a tudatzavar fennállását a vádlottnál.

[108] szakértő4 szakértő szerint a vádlott bosszúállási szándék által vezérelve kereste meg a sértettet. szakértő4 szerint nem lehet értelmezni szakértő9 szakértő véleményének azon megállapítását, hogy a vádlott „ha meg akarta volna, azonnal meg tudta volna ölni egy szúrással a sértettet”. A vádlott által okozott sérülések alapján ugyanis – s ezt szakértő3 szakértő is megerősítette –, az általa alkalmazott „szúrások nem tűnnek kaszabolónak”. Ezek a sérülések ugyanis „finom-motorikus, célzott mozgások” voltak.

[109] szakértő3 szakértő megerősítette, hogy a sérüléseket nem célszerűtlen, kaszaboló jellegű erőbehatással hozták létre; a sérülések (sebek) szúrt jellegűek voltak.

[110] Az ügyész szakértő4 és szakértő3 szakvéleményét tartotta helytállónak, mivel a magánszakértői vélemény kizárólag a vádlott elmondásán alapul. A magánszakvéleménynek a vádlott integrációs tudatzavarban való elkövetésére vonatkozó állítását a rendelkezésre álló bizonyítékok egyértelműen megcáfolják. Ennélfogva a magánszakértői vélemény nem haladja meg a feltételezés szintjét és mindezek alapján alkalmatlan a védő által is indítványozott – újabb szakértő általi – felülvizsgálatra.

[111] A védelem álláspontja szerint az általa beszerzett szakértői vélemény a megalapozott. A nyomozás során keletkezett szakvélemény hiányos, mert „rengeteg dolog maradt ki belőle, rengeteg hiányossága volt”. A szakértői véleményben ugyanis nem szerepelnek a tanú7-féle tanúvallomások, a szakértők egyéb név5 vallomásaival sem foglalkoztak, illetve nem foglalkoztak védenccé előlételevel, azzal a „rengeteg pszichológusi véleménnyel” sem, amelyeket időszakonként a vádlott korábbi munkahelyén készítettek. A szakvélemény szakmaiatlan is volt, mert nem foglalkozott a vádlott oldalán kimutatható feldolgozatlan gyászfolyamattal.

[112] Kifogásolta azt is, hogy a nyomozás során készített szakvélemény „rendkívül friss”, a cselekmény és a szakértői munka között csak egy hónap telt el, s ennél fogva nem valószínű, hogy a szakvélemény megfelelő következtetésre jut. Megítélése szerint sokkal szakszerűbb szakvélemény készülhet, „ha egy nagyobb időtávolság után történik meg a szakértői vizsgálat”.

[113] Mindazonáltal a perbeszédében a védő azt is hangsúlyozta, hogy „két egyenértékű szakvélemény áll egymással szemben, semmivel sem gyengébb a védelemé, mint a hatóság által bevonté”.

[114] A fentiekben részletezett, a vádlott beszámítási képességének meglétével kapcsolatban gyökeresen eltérő szakvéleményeket mérlegelve a törvényszék arra az álláspontra jutott: *az ügyészi érvelés a helytálló, szakértő4 és szakértő3 szakértők szakvéleménye a megalapozott; szakértő9 és szakértő8 szakvéleménye pedig nem felel meg a szakmai szabályoknak, alapvető hiányosságokban szenved, a rendelkezésre bocsátott adatokkal ellentétes és megalapozatlan.*

[115] szakértő9 és szakértő8 szakvéleményének már a kiindulópontja is hibás, téves. Abból indultak ki ugyanis, hogy a vádlott mintegy véletlenszerűen találkozott a sértettel és a jogi képviselőjével akkor, amikor a rongálási cselekményeket követően mintegy pihenésképpen leült a téren a padra.

Ez az álláspont nyilvánvalóan téves beállítása a valós tényeknek, minthogy kizárólag a szakvéleményük elkészítése előtti exploráció adatain, a vádlott elmondásán alapul és figyelmen kívül hagyja a vádlott következetes nyomozati vallomásait.

[116] A vádlott a nyomozás során tett vallomásaiban kifejezetten hangsúlyozta: azért ment a főtérre, hogy „megvárja” a sértettet és „számon kérje”, hogy „mikor akarja kifizetni az orvosi beavatkozások költségeit”. De a kártérítési per tárgyalásán elhangzott – burkolt fenyegetést is tartalmazó – felhívásból is arra kell következtetni: a vádlott kifejezetten kereste a találkozást a sértettel és jogi képviselőjével.

[117] szakértő9 és szakértő8 szakvéleménye tehát nem vette figyelembe a bizonyítás releváns anyagát, ennél fogva a szakvélemény a rendelkezésre bocsátott adatokkal ellentétes. Ezzel szemben - eltérően a védelem álláspontjától – a szakértő4 - szakértő3 szakértőpáros szakvéleménye a releváns bizonyítási adatokon alapul.

[118] Az integratív tudatzavar és a rövidzárlati cselekmény fogalmával kapcsolatban a szakirodalomból a következőket kell kiemelni:

[119] Ha a tudati integráció szűkülése (fokozódása) lassan következik be, rövid időszakra a tudat monodeisztikus beszűkülése, ha hosszabb időszakra, az elfogultság következik be; következtében az alkalmazkodási készség torzulhat.

Ha a tudat szűkülése gyorsan megy végbe, rendszerint nagyobb indulatot kiváltó esemény hatására, a mentális fékrendszer az indulatot uralni nem tudja és meggondolatlan cselekvés jön létre. Ezt a megnyilvánulást – viselkedést – *regresszív reakciónak* nevezzük.

A tudatszűkület fokozódásának egy ritka, de sokat vitatott formája a rövidzárlati cselekmény. A rövidzárlati cselekvés jellemző jegyei a hosszantartó negatív jellegű érzelmi állapot, s az ennek hatására mindjobban beszűkülő tudat, majd végül is a hirtelen fellépő, rendkívüli világosságú ötletbetörés, amely lebírhatatlanul, minden mérlegelés, megfontolás nélkül meghatározza a gyors ütemben lezajló cselekményt. (A Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.1130/2005/19. számú ítéletében adott fogalom-meghatározás szerint: a tartós, pszichésen kimerítő élethelyzetből való, menekülést fontolgató személyben, megoldást parancsoló szükséglet nagy indulati töltéssel kerül a maximálisan beszűkült tudatba, mint egyetlen lehetséges ötlet, amelyet mérlegelés nélkül végrehajt, bár eredménye értelmetlen látszatomegoldás. Az emlékezés általában megtartott, ezért a cselekményt utólag magyarázni nem képes, előző életvitelétől, személyiségétől idegennek érzi az elkövető.)

[120] A kóros indulat olyan explozív reakció, ahol az indulat közvetlen cselekményt eredményez, de a növekvő indulati töltés csúcspontján a tudat elborul, a cselekményt amnézia követi. A kóros indulat lefolyásának első szakaszában (aura) fonákérzések, vegetatív tünetek, esetleg érzécsalódások jelentkezhetnek. A második szakaszban pszichés-motoros gátoltság észlelhető, amelyet az explozió (harmadik szakasz) követ, lelki és motoros izgatottsággal, gyors képzettársítással, a kifejező mozgások viharos megnyilvánulásával. A negyedik szakaszra a megnyugvás, megkönnyebbülés, fásultság jellemző. Az első három szakaszban az észrehevési készség olyannyira lecsökken, hogy a személy még a különösen fájdalmas ingerekre sem reagál, a tudatot erős effektus tölti ki. A kóros indulat, hasonlóan a rövidzárlati cselekményhez (integrációs tudatzavar), akkor minősíthető kóros elmeállapotnak, ha a cselekmény időpontjában mélyreható tudatzavar szakértőileg bizonyítható. [A büntetőeljárás segédtudományai I. kötet, szerkesztette Tóth Éva – Belovics Ervin, a cikk szerzője: Baraczka Krisztina-Orosházi Józsefné: Az igazságügyi elmeakortan és az igazságügyi pszichológiai szakértés, 536. oldal, 537. oldal és 541. oldal]

[121] A megállapított tényállásból kiderül: a vádbeli napon Terhelt már eleve indulatos állapotban érkezett meg a kártérítési per tárgyalására, a Balassagyarmati Járásbíróságra, mivel jogi képviselője a megbízást felmondta. Amikor pedig a sértett jogi képviselője a peres eljárás szüneteléséhez nem járult hozzá, a vádlott indulatai tovább fokozódtak, kirohant a tárgyalóteremből, majd rövid időn belül visszatért oda és emelt hangon közölte a sértettel és a jogi képviselővel: „Majd a perköltséget odakint lerendezzük”.

Ezután – saját bevallása szerint károkozási szándék által vezérelve – különböző helyszíneken megrongálta a sértett házának ablakát, illetve búvárkésével kiszúrta a sértett autójának gumijait.

Ilyen előzmények után, mintegy 20 perccel a tárgyalóteremből való eltávozását követően, került sor arra, hogy a város főterére ment, mégpedig – a tárgyalóteremben hangoztatott fenyegetőzését valóra váltva – azért, hogy megbeszélje a sértettel és jogi képviselőjével, hogy „az eljárás során felmerült tetemes összeget, ami több millió forintba rúgott, mikor fogják a részére megtéríteni”.

[122] A sértett jogi képviselőjének kérdésére, miszerint ő (mármint a vádlott) szúrta-e ki a sértett gépkocsijának gumijait, a vádlott adekvált választ adott, majd a jogi képviselő azon felhívására, hogy tisztázzák az esetet a rendőrségen, a vádlott a jogi képviselőre támadt és háromszor meglökte őt.

[123] Észelve a történetet, a sértett a fizikai kontaktus elkerülése érdekében megpróbált tovább haladni a rendőrkapitányság felé, ámde a vádlott indulatai tovább fokozódtak, gyors mozdulattal a sértett után lépett, a kezében lévő hátizsákból kivette a bűvarkést és a sértettet a tényállásban részletezett módon összeszurkálta.

[124] *A fentiek alapján leszögezhető: a vádlott cselekvőségét – amelynek mozzanatai időben és térben jól elkülönültek -, tudatosság, átgondoltság, tervszerűség, célszerűség és a kivitelezésben finom-motorikus mozgások jellemezték.*

Terhelt a tényállásban leírt cselekményeket korántsem a külső körülmények hatására, hanem sokkal inkább egy, a narcisztikus személyiség szerkezetéből adódó, öngerjesztő mechanizmus hatására hajtotta végre. Nem fért össze az igazságkereső énképével az a körülmény, hogy a kártérítési per nem úgy alakult, ahogy ő elképzelte. Ezért lényegében a károkozást eredményező cselekményeit és a sértett megszurását megtorlásként (bosszúból) hajtotta végre.

[125] A sértett és a jogi képviselője ugyanis nem tanúsított olyan magatartást a vádlottal szemben, amely a vádlott agresszív fellépését bizonyos fokig indokolhatná, magyarázhatná. Az, hogy a jogi képviselő nem járult hozzá a per szüneteléséhez, illetve a rongálási cselekmények végrehajtását követően felhívta a vádlottat arra, hogy a rendőrségen tisztázzák a történetet, nyilvánvalóan nem tekinthető ilyen kihívó és agresszív fellépésre okot adó magatartásnak.

[126] Noha a vádlott a sértett megszurását kétségtelenül indulati állapotban hajtotta végre, a vádlottnál nem volt megállapítható tudatelborulás (tudatszűkület), sőt, még hosszabb ideig tartó emlékezetkiesés sem. Mindezt a következő tényezők támasztják alá:

[127] – A vádlott a cselekménykor lényegében ép tudatállapotot feltételező finom-motorikus, célzott mozgásokat végzett: a szúrások előtt ki kellett vennie a tört a táskájából; szűrő, nem pedig kaszaboló mozdulatokat végzett és döntően szúrt sérüléseket okozott a sértettnek.

[128] – tanú3 tanú kifejezett kérdésére a vádlott nyomban felhagyott a cselekménnyel, a sértett szurkálásával, és a sértett jogi képviselője felé fordulva megkérdezte: „Magát is megszurjam, ügyvéd úr?”.

[129] – A kitérő rendőr kérdésére nyomban elismerte a cselekmény elkövetését, azzal a megjegyzéssel, hogy a sértettet „meg akarta ölni”. Ebből eredően a vádlott tehát tisztában volt a cselekménye jellegével.

[130] – A vádlott az első nyomozati kihallgatásakor a cselekmény apró részleteire is vissza tudott emlékezni, így arra, hogy a sértettet „5-6 alkalommal szúrta meg”; arra, hogy a szúrásakor „a kés pengéje a nagyujja felé nézett, így előre szúrt”; és arra is, hogy a sértett „feltette védekezésként a kezét és segítségért kiáltott”.

[131] A kifejtettekre tekintettel a törvényszék megítélése szerint – minthogy a fenti tényezők kizárják az integrációs tudatzavar, illetőleg a rövidzárlati cselekmény megállapíthatóságát – a védelem kóros elmeállapotra, mint büntethetőséget kizáró okra eredményesen nem hivatkozhat.

[132] A fentiekén túlmenően rá kell mutatni arra is: szakértő⁹ igazságügyi szakértő szakvéleménye korántsem volt következetes: az írásban előterjesztett véleményében azt állította, hogy a vádlottnál a kóros indulati reakciót a sértett és a jogi képviselő „felbukkanása” váltotta ki, a tárgyalási meghallgatása során viszont előadta, hogy az integrációs tudatzavarnál feltétlenül megkívánt nagyobb indulatot kiváltó esemény a kártérítési per tárgyalásán történt elutasítás, vagyis az volt, hogy a jogi képviselő nem járult hozzá a per szüneteléséhez.

[133] A szakértő⁹ és szakértő⁸ szakértő páros szakvéleménye azért sem felel meg a szakmai szabályoknak, mert a szakértők olyan kérdésben is állást foglaltak, amely nem tartozik a szakértői feladatkörbe. Akkor, amikor szakértő⁹ szakértő a tárgyaláson – mintegy a védő szerepkörébe helyezve magát – bizonygatta, hogy a vádlott „nem akarta megölni a sértettet”, nyilvánvalóan túllépte a szakértői kompetenciáját. A vádlott szándékára ugyanis – a megállapított tényállást alapul véve – a bíróságnak kell következtetést levonni.

[134] *Minthogy a kifejtettek alapján a törvényszék a szakértők véleményében mutatkozó gyökeres ellentéteket mérlegeléssel feloldotta és ítélezése alapjául szakértő⁴ és szakértő³ megalapozott szakértő véleményét fogadta el, a vádlott védőjének az újabb (harmadik) szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát elutasította. Azokban az esetekben ugyanis, amikor a szakvéleményekben mutatkozó ellentétek bírói mérlegeléssel feloldhatók, nem szükséges újabb (harmadik) szakértő kirendelése. A felesleges költségekkel és az eljárás indokolatlan elhúzódásával járó bizonyítást ugyanis nyilvánvalóan el kell kerülni.*

IV. Jogi indokolás

[135] A vádlott védője elsődlegesen azt indítványozta, hogy a törvényszék a vádlottat az emberölés büntettének kísérlete miatt emelt vád alól a Btk. 170. § (1) bekezdésében meghatározott kóros elmeállapot (integratív tudatzavar) miatt mentse fel.

[136] A védő álláspontja és indítványa nem megalapozott.

[137] Az ítéleti tényállásból ugyanis kiderül, hogy a vádlott beszámítási képessége - a mérlegeléssel elfogadott bizonyítási adatok szerint – teljeskörű volt; a tényállás szerint a vádlottnál kóros elmeállapot, integratív tudatzavar nem volt megállapítható.

[138] Erre tekintettel a törvényszék a vádlottat büntethetőséget kizáró okból nem menthette fel.

[139] A megállapított tényállás alapulvételével a törvényszék következtetést vont le Terhelt vádlott bűnösségére és a vádlott tényállásban leírt cselekményeit

- a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és büntetendő emberölés bűntette kísérletének [Btk. 10. § (1) bekezdés], valamint

- 2 rendbeli a Btk. 371. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő rongálás vétségének minősítette.

[140] A vádlott azzal a tényállásban leírt magatartásával, hogy sértett sértett családi házának kaputelefonját megrongálva és a terasz üvegét berúgva összesen 104.244.-forint kárt okozott sértett sértettnek, illetve a cégnév Bt. tulajdonát képező, ámde a sértett által használt autótípus személygépkocsi gumiabroncsait bűvárkéssel kiszúrva 147.810.-forint kárt okozott a cégnév Bt. sértettnek, megvalósította a 2 rendbeli, a Btk. 371. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő (kisebb kárt okozó) rongálás vétségét.

[141] Ami az élet elleni cselekmények jogi minősítését illeti, a megállapított tényállás szerint Terhelt vádlott, miután a kártérítési per nem az elképzelései szerint alakult és a tárgyalóteremben burkoltan megfenyegette sértett sértettet és jogi képviselőjét, tanúl ügyvédet („majd odakint a perköltséget lerendezzük”), elhatározta, hogy „anyagi elégtételt” vesz a sértetten. Elhatározását végre is hajtotta: megrongálta sértett sértett házának kaputelefonját és a terasz üvegét berúgta, majd a sértett használatában lévő, de a cégnév Bt. tulajdonát képező személygépkocsi gumiabroncsait bűvárkéssel kiszúrta és - a bírósági tárgyalóteremben hangoztatott fenyegető kijelentését mintegy valóra váltva –, gyalog elindult egyéb névére, ahol egy padra a zenepavilon közelében leült és megvárta azt, hogy a bíróság épületéből kijöjjön a sértett és jogi képviselője.

[142] Amikor sértett sértett és jogi képviselője a rendőrkapitányság épületének irányába haladva összecsalálkozott a vádlottal, a vádlott elállta a sértett és tanúl útját, majd háromszor nagy erővel meglökte tanúl ügyvédet. A konfliktust észlelve, sértett a fizikai konfliktus elkerülése érdekében megpróbált tovább haladni a rendőrkapitányság épülete felé, ámde Terhelt gyors mozdulattal a sértett után lépett, a kezében lévő hátizsákból kivette a mintegy 11 cm pengehosszúságú bűvárkést és a felé visszaforduló sértettet szemből, egyenes mozdulattal hastájékon szúrta, aki ennek következtében a mögötte lévő, betonból készült virágosládára esett.

[143] Ekkor Terhelt odalépett a sértetthez és gyors szűrő mozdulatokkal a felsőtestére irányítva 13 alkalommal megszúrta a sértettet, mégpedig közepes izomerővel. A sértett segélykérésére felfigyeltek a téren tartózkodó személyek, odaszaladtak a sértetthez.

[144] Amikor tanú3 a helyszínre ért, megkérdezte a vádlottól, hogy „te mit csinálsz itt?”, ezután – rádöbbenve tettének súlyára – a vádlott nyomban abbahagyta a sértett szurkálását és annyit mondott, hogy „ez egy gyerekgyilkos”.

[145] sértett sértett a vádlott fenti cselekménye következtében a mellkason, a hason, a jobb oldali csípőlapát területén, a keresztcsont felett, valamint a jobb felkaron összesen 14 rendbeli szúrt, illetve vágott, metszett sérülést szenvedett el. Az életmentő műtét miatt a szúrásokat a kórházban pontosan nem rögzítették, ezért nem rekonstruálható a szúrások iránya, a sebmélység, ámde az tényként állapítható meg, hogy a sérülések túlnyomó többsége szúrt jellegű sérülés volt. Az imént említett sérüléseket a vádlott legfeljebb közepes erővel hozta létre; nagy erejű szúrásokat a vádlott nem alkalmazott, mert nem voltak olyan jellegű szúrások, amelyek csontot értek volna.

[146] A szúrások következtében a mellüreg és a hasüreg megnyílt, jobb oldali légmell és kétoldali mellűrvérgyülem, kisebb mennyiségű hasúrvérgyülem, a jobb vese környékén két ökölnyi vérgyülem alakult ki és a sértett sokkos állapotba is került. A sérülések egy része a sértett szívét is veszélyeztette. A sérülések tényleges gyógytartama meghaladta a 8 napot, a tényleges gyógytartam, mintegy 4 hétre tehető.

[147] A többszörös testüregmegnyílás, vérmell, légmell, valamint az artériák és a vénás vérzésből származó jelentősebb vérvesztés miatt a sértett sérülései orvosszakértői szempontból részben közvetlenül, részben pedig közvetetten életveszélyesnek minősíthetők. Ebből adódóan gyors és szakszerű orvosi ellátás, műtéti ellátás nélkül ezek a sérülések a sértett halálához vezettek volna. A mellüregbe hatoló szúrások adott esetben közvetlenül a sérülést létrehozva, akár a helyszínen rövid idő alatt bekövetkező halált is eredményezhettek volna, amelyeknek az elhárítása a gyors orvosi segítségnyújtásnak, és a műtétnek köszönhető.

[148] A jogi minősítés kérdésében a Kúria 3/2013. számú BJE határozatában foglalt alanyi és tárgyi tényezők elemzésével lehet állást foglalni.

[149] A tényállásból megállapítható: a vádlott a polgári ügyben tartott tárgyaláson fenyegetésként is értékelhető kijelentést tett a sértett és jogi képviselője irányába („Majd odakint a perköltséget lerendezzük!”) és ezt a fenyegetést – indulattól eltelve – végre is hajtotta. A vádlott egy 11 cm pengehosszúságú kétélű, igen veszélyes bűvarkéssel hajtotta végre a cselekményt és a vádlott az imént említett késsel a sértett felsőtestét célba véve; a szúrásokat a sértett felsőtestére mérte, ahol köztudomásúan életfontosságú szervek helyezkednek el.

[150] Kétségtelen, hogy egész pontosan nem lehetett ezeket a sérüléseket rekonstruálni, minthogy a kórházban az elsődleges cél az életmentés volt, a sértett sérüléseit kellő pontossággal nem rögzítették.

[151] A tényállásból kiderül, a vádlott legfeljebb közepes erejű szúrásokkal olyan sérüléseket okozott a sértettnek, amely megnyitotta a testüreget, és kezdődő sokkos állapot is létrejött. Az imént említett sérülések egy része 8 napon túl gyógyuló sérülés volt, és a sérülések részben közvetlen, részben pedig közvetett életveszélyt idéztek elő.

[152] A fentiekben említett tárgyi és alanyi tényezőket értékelve a törvényszék a vádlott tudatállapotával kapcsolatban arra a következtetésre jutott: a vádlott tudata a cselekvéskor átfogta a cselekményének súlyos eredménylehetőségét, nevezetesen a sértett halála bekövetkezésének realitását.

[153] Az ügyész a perbeszédében az elkövetési tudattartalommal kapcsolatban kifejtette, hogy a vádlott kijelentéseiből egyértelműen megállapítható, hogy tisztában volt a tetteivel, és annak társadalmi és büntetőjogi következményeivel. A cselekményt közvetlenül követő rendőri intézkedés során akként nyilatkozott, hogy ő követte el a cselekményt és a sértettet meg akarta ölni. Ez a kijelentés – az ügyész szerint - az egyenes szándékkal elkövetett emberölés kísérletét támasztja alá.

[154] Ezzel kapcsolatban a törvényszék álláspontja a következő:

Nem vitás, hogy az ügyész által megjelölt kijelentés („én voltam, meg akartam ölni”) a vádlott részéről elhangzott. Ez a kijelentés – a köznapis életszemlélet szerint - valóban az egyenes szándék meglétére utal.

[155] Ámde figyelembe kellett venni azt is, hogy a vádlott bár életfontos szerveket célba véve, de közepes izomerő kifejtésével hajtotta végre a cselekményt és a sértetti sérülések egy része életveszélyes volt. Ám ezek a sérülések pontosan nem voltak rekonstruálhatók. A tényállásból az is kiderül: amikor megjelent a helyszínen tanú³ tanú és megkérdezte a vádlottól, hogy „te mit csinálsz itt?”, a vádlott azonnal felhagyott a cselekményével.

[156] Mindezeket a tényezőket együttesen értékelve a törvényszék megítélése szerint kétséget kizáró módon nem igazolható, hogy a vádlott kifejezetten kívánta a sértett halálát. Ezért a törvényszék csak azt állapíthatta meg, hogy a vádlott a bűncselekményt eventuais szándékkal hajtotta végre.

[157] A cselekmény külső képe is erre utal: a vádlott részéről a cselekmény után tanúsított az a közömbösség is azt igazolja, hogy a vádlott a bűncselekményt eshetőleges szándékkal követte el. A vádlott részéről az a nyugalom és közömbösség is az eshetőleges szándék meglétét igazolja, amelyekről a tanúk a tárgyaláson beszámoltak. Amiként azt egyéb név⁵ rendőr foglalkozású tanú elmondta: a vádlott, mint aki jól végezte a dolgát, a cselekmény után leült és „beletörődött az eseményekbe, nem törődött semmivel”. Maga a vádlott is elmondta a nyomozati vallomásában, hogy miután a vádbeli cselekményt végrehajtva leült, semmi sem merült fel a tudatában, vagyis egyfajta beletörődés jellemezte a vádlottat.

[158] Helyesen mutatott rá az ügyész arra a perbeszédében, hogy a cselekmény kiváltó oka, indító oka a vádlottnak a sértettel és a jogi képviselőjével szemben kialakult negatív viszonyulása, a gyermeke halálával kapcsolatos családi tragédia, a tárgyaláson történt személyes kudarc volt. A cselekmény közvetlen kiváltó oka pedig az volt, hogy a vádlott akként értékelte, hogy a sértett és jogi képviselője lekezelően viselkedett vele, nem álltak

szóba vele és őt mintegy semmibe vették. A törvényszék álláspontja szerint az élet elleni cselekmény elkövetését a vádlottnál – egy sajátos öngerjesztő folyamat eredményeként kialakult - bosszúvágy váltotta ki.

[159] A vádbeli esetben az élet elleni cselekmény kapcsán minősítő körülmény nem állapítható meg.

[160] Az előre kiterveltség és az aljas indok ismérvei – a tényállást alapul véve – hiányoznak. A sérülések jellegét, helyét és a szúrások számát figyelembe véve nincs törvényes lehetőség a különös kegyetlenség mint minősítő körülmény megállapítására sem.

[161] Miután a védő és a vádlott is arra hivatkozott, hogy a cselekmény kiváltó oka a sértett és a jogi képviselő viselkedése volt, a törvényszék vizsgálta az erős felindulásból elkövetett emberölés mint privilegizált eset megállapíthatóságát. Egyetértve az ügyészi állásponttal, a törvényszék megítélése szerint az ügyben nem ismerhető fel olyan erkölcsileg menthető és méltányolható ok, amelyre a vádlott cselekedete némileg indokolható válaszreakció lett volna.

A kiváltó ok akkor minősül méltányolhatónak, ha bizonyos fokig igazolható és erkölcsileg menthető. A méltányolható ok megítélésénél jelentősége van az elkövető és a sértett között fennálló kapcsolatnak. Ezzel összefüggésben kell vizsgálni, hogy az elkövetést kiváltó ok súlyossága, valamint az arra reagáló magatartás arányban van-e. Ez azért lényeges, mert a bírói gyakorlat szerint a jelentéktelen sérelmet követő túlméretezett indulatkitörés nem alapozza meg a méltányolható okot.

Előfordulhat az, hogy a hosszantartó konfliktus miatt egy viszonylag kisebb jelentőségű sérelem miatt tör ki a fékezhetetlen indulat. Nem alapozza meg a méltányolható okot az sem, ha az elkövető a sértett fellépésére maga szolgáltat okot. Önmagában nem alapozza meg a privilegizált eset megállapíthatóságát az elkeseredettség, a bánat, a pusztán személyi ellenszenv vagy sértődöttség sem.

[162] A törvényszék megítélése szerint – egyetértve az ügyész álláspontjával – a sértett jogi képviselőjének viselkedése nem ad alapot a privilegizált eset megállapítására. Az ugyanis, hogy a polgári ügy tárgyalásán jogi képviselő nem járult hozzá a per szüneteléséhez, illetve az, hogy a sértett károkozó magatartása miatt feljelentést kíván tenni a rendőrségen, nyilvánvalóan nem értékelhető erkölcsileg elítélendő magatartásnak. A sértett és jogi képviselője semmiféle olyan verbális, illetőleg fizikális aktív magatartást nem fejtett ki, amelyre a vádlott vád szerinti válaszreakciója indokolt lett volna.

[163] Áttérve a büntetékiszabási kérdésekre, a törvényszék a következő bűnösségi tényezőket vette számba és értékelte:

A törvényszék nagy nyomatékval vette számba az élet elleni bűncselekmények és - kisebb nyomatékval - a vagyoni elleni bűncselekmények országos és helyi gyakoriságát, a többszörös, kettőnél több bűncselekmény halmazát; a kitartó és előre megfontolt szándékot a sértettnek a rongálási cselekmények okozása során; az élet elleni cselekmény viszonylatában a helyi

köznnyugalom megzavarását, minthogy a vádlott a bűncselekményt fényes nappal, egyéb néven követte el. Súlyosító tényezőként kellett figyelembe venni az emberölési cselekmény során használt eszköz (búvartör) különösen veszélyes jellegét, azt, hogy a cselekményt a vádlott nő sérelmére követte el.

Súlyosít az is, hogy a vádlott az önbíráskodásszerű élet elleni cselekményt útonálló módon valósította meg. A tényállásból ugyanis kiderül, hogy a vádlott az élet elleni cselekményt azért hajtott végre, mert a polgári kártérítési per nem az elképzelései szerint alakult.

[164] A törvényszék enyhítő körülményként értékelte a vádlott büntetlen előéletét, mégpedig nagyobb nyomatékka. Ennek a nyomatéka azért nagyobb, mert alapvetően egy tisztességes életút áll a vádlott mögött. Kisebb nyomatékka értékelte a törvényszék a vádlott ténybeli beismerő vallomását, minthogy a szűrésokat elismerte, ám az emberölés kísérletében nem érezte magát bűnösnek, hangoztatva azt, hogy egyrészt nem merült fel a tudatában, hogy a sértett meghalhat, másrészt pedig a vádlott beszámítási képességet kizáró kóros elmeállapotára hivatkozott.

A rongálási cselekmények kapcsán enyhítő körülmény az, hogy a vádlott a bűnösségét etekintetben beismerte és az okozott kárt maradéktalanul megtérítette.

Enyhítő körülményként kell figyelembe venni továbbá, hogy az élet elleni cselekmény kísérleti szakban rekedt, ennek a nyomatéka azonban csak kisebb, minthogy a sértett életét a szakszerű orvosi beavatkozás mentette meg.

Enyhítő körülményként értékelte a törvényszék azt is, hogy az élet elleni cselekményt a vádlott eventuális szándékkal valósította meg.

[165] A védő indítványozta, hogy a törvényszék enyhítő körülményként értékelje a sértett közrehatását. Ez az álláspont alapvetően téves, a tényállásból kitűnően ugyanis sem a sértett, sem pedig annak jogi képviselője a cselekménykor semmiféle közreható magatartást nem tanúsított.

[166] Mindezeket a körülményeket értékelve, kiemelve az erőszakos és ezen belül az élet elleni cselekmények kimagasló tárgyi súlyát és aggasztó mértékű elszaporodottságát, a törvényszék megítélése szerint a társadalom védelmét és az általános prevenció szempontjait kell előtérbe helyezni a büntetés kiszabása során.

[167] Egyetértve az ügyészi állásponttal, az élet elleni cselekmény tárgyi súlya az adott ügyben döntő jelentőségű; a tárgyi súlyt pedig nagymértékben a cselekmény káros következményei határozzák meg, amely jelen esetben súlyos, közvetlen életveszélyes sérülés volt.

[168] A Büntető Törvénykönyv a Btk. 160. § (1) bekezdésében meghatározott emberölés büntetnének kísérletét öt évtől tizenöt évig tartó szabadságvesztéssel rendeli

büntetni, a Btk. 371. § (2) bekezdés a) pontja szerinti rongálás vétségét pedig egy évig terjedő szabadságvesztéssel.

A halmazati szabályokra tekintettel a kiszabható tételkeret öt évtől tizenhat évig terjedő szabadságvesztés, a büntetés középértéke pedig tíz év hat hónap szabadságvesztés.

[169] A bűncselekmény igen nagy tárgyi súlyát, a vádlott személyi társadalomra veszélyességét, a bűnösség fokát és a imént feltárt bűnösségi körülményeket figyelembe véve – kiemelve a vádlott büntetlen előéletét, a cselekmény kísérleti szakban maradását, ugyanakkor azt a körülményt, hogy a rendkívül durva élet elleni cselekmény a helyi közvéleményt felzaklatta – a törvényszék megítélése szerint, egyetértve az ügyész álláspontjával, a törvényi középértéktől enyhébb, a mértékes ügyészi indítvány körüli mértékben meghatározott szabadságvesztés kiszabása szolgálja megfelelően a büntetés kiszabásánál irányadó célokat (Btk. 79. §).

[170] Ezért a törvényszék a vádlottat főbüntetésként 7 év 4 hónap szabadságvesztésre ítélte.

[171] A szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk. 37. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében: börtön. A törvényszék a Btk. 38. § (4) bekezdés e) pont eb) alpontja alapján megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsátható.

[172] A törvényszék a vádlottat szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte és a cselekmény jellege, tárgyi súlya folytán méltatlannak mutatkozik a közügyekben való részvételre, a vádlottat a Btk. 61. § (1) bekezdésének és a 62. § (1) bekezdésének alkalmazásával mellékbüntetésül 8 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától.

[173] Minthogy a vádlott által előzetes fogvatartásban és bűnügyi felügyeletben időnek a kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításával kapcsolatos rendelkezés a Btk. 92. § (1) (2) és (3) bekezdésének rendelkezésén alapul.

[174] A bűncselekmény elkövetéskor eszközként használt bűvartör elkobzásával kapcsolatos rendelkezés a Btk. 72. §-a (1) bekezdés a) pontjának rendelkezésén alapszik. A rendelkező részben tételesen meghatározott lefoglalt dolgok megszüntetésével kapcsolatos rendelkezés a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontján, a megsemmisítéssel kapcsolatos rendelkezés ugyanezen § (2) bekezdésének rendelkezésén, a kiadással kapcsolatos rendelkezések pedig a Be. 321. § (1) bekezdésének rendelkezésén alapulnak.

[175] A büntetőeljárás során összesen 1.067.397.-forint bűnügyi költség merült fel.

[176] Minthogy a törvényszék a vádlottat bűnösnek mondta ki valamennyi vád tárgyává tett cselekmény elkövetésében, a Be. 574. § (1) bekezdésének alkalmazásával kötelezte őt a bűnügyi költség Magyar Állam javára történő megfizetésére.

Balassagyarmat, 2023. szeptember 20.

dr. Kovács István s. k.

bíró